

Jaarverslag

Stichting Notarieel Pensioenfonds

2010

STICHTING
NOTARIEEL
PENSIOENFONDS

Inhoudsopgave

Personalia	4
Kengetallen	5
Verslag van het bestuur	6
Verslag van het intern toezicht	22
Samenvatting van het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2010	27
Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2010	30
Samenvatting van het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2009	32
Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2009	34
Jaarrekening	36
Geconsolideerde balans	37
Geconsolideerde staat van baten en lasten	39
Bestemming saldo	39
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	40
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	41
Toelichting op de geconsolideerde balans	46
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	55
Enkelvoudige balans	59
Enkelvoudige staat van baten en lasten	61
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	62
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	64
Overige gegevens	66
Gebeurtenissen na balansdatum	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67
Actuariële verklaring	68
Overige informatie	70
Beleggingen per 31 december 2010	70
Voorziening pensioenverplichting	78
Overzicht deelnemers en gepensioneerden	81
Verklarende woordenlijst	86

Personalia

Bestuur op 15 juni 2011

mr. G. Alferink, *voorzitter*, DB
mr. J. Borren
notarissen

Treedt af:

1-1-2013

1-3-2015

vacature(s)
kandidaat-notaris

mevr. mr. H.H.T. Nauta
mevr. mr. M. Span
mr. J.J.P.M. Storimans, *vice-voorzitter*, DB
A.J. Veninga
mr. M. Wallis de Vries, *secretaris*, DB
pensioengerechtigden

1-4-2013

1-4-2013

1-1-2012

1-1-2013

1-4-2013

mr. M. Boleij,
Gewezen deelnemer, benoemd op basis van specifieke deskundigheid

1-3-2014

DB=lid Dagelijks Bestuur.

Verantwoordingsorgaan

mr. P.I.J.M. de Lepper (*voorzitter*), *notaris*
mr. A.H.M. Rieter (*secretaris*), *oud-notaris*
mr. J.H.F. Wilmink, *notaris*
mr. G.L. Maaldrink, *oud-notaris*
mevr. mr. J.G. Posthumus, *notaris*
mr. A.H. Schuering, *kandidaat-notaris*

Uitvoeringsorganisatie

Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen B.V.
mr. M.H. Muntinga, *algemeen directeur*
drs. H.R. Slee, *financieel directeur*

*Commissie van
Beleggingsdeskundigen*

drs. A.A. Anbeek van der Meijden, *voorzitter*
drs. Chr. Brandsma
drs. H. Eggens

Geschillencommissie

mr. D.J. Bender, *voorzitter*
mevr. mr. G. Kleykamp – van der Ben
mr. G.W. Galle

Adviserend actuaris

drs. R. Westhoff AAG, verbonden aan Towers Watson B.V.,
Amstelveen.

Certificerend actuaris

P.L.J. Janssen AAG, verbonden aan Towers Watson B.V.,
Amstelveen.

Accountant

drs. M. Verschoor RA verbonden aan Ernst & Young Accountants LLP,
Rotterdam.

Medisch adviseur

mevr. dr. I. van Ham, Nieuwegein

Kantooradres

Spui 192, 2511 BW Den Haag
telefoon 070 – 3307111
e-mail info@snpf.nl
internet www.snpf.nl

Vijf jaren kengetallen Stichting Notarieel Pensioenfonds

	2010	2009	2008	2007	2006
<i>(in miljoenen euro's)</i>					
Beleggingen ¹	1.019	945	898	968	939
Voorziening pensioenverplichtingen	1.062	989	1.041	854	889
Eigen vermogen	(48)	(45)	(140)	133	88
Bijdragen	30	32	34	33	30
Beleggingsopbrengsten	87	62	(75)	19	30
Pensioenuitkeringen	45	44	42	41	40
Resultaat	(3)	96	(273)	59	44
<i>(aantallen)</i>					
Actieve deelnemers	3.272	3.328	3.589	3.571	3.539
Gewezen deelnemers	1.476	1.398	1.153	1.082	1.072
Gepensioneerden	1.639	1.616	1.561	1.511	1.450
<i>(procenten)</i>					
Dekkingsgraad	95,5	95,4	86,5	115,6	109,9

¹⁾ De beleggingen zijn inclusief de derivaten die opgenomen zijn onder de overige schulden.

Verslag van het bestuur over 2010

Algemene inleiding

Het jaar 2010 stond vooral in het teken van de nasleep van de financiële crisis. Vele pensioenfondsen verkeerden in een dekkingstekort. Zo ook het Notarieel Pensioenfonds. Bovendien werd begin 2010 de Technische Voorziening verhoogd als gevolg van hogere levensverwachting. De toegepaste CBS-bevolkingsprognose van december 2009 gaf aan dat de toekomstige levensverwachting hoger ligt dan tot dan toe werd aangenomen. In augustus 2010 werd door het Actuarieel Genootschap een nieuwe prognosetafel uitgebracht, de AG Prognosetafel 2010-2060, waarin een wederom naar boven bijgestelde levensverwachting wordt weergegeven.

Daarnaast stond 2010 in het teken van het voornemen om de bestuursstructuur van het Notarieel Pensioenfonds te wijzigen. Dit voornemen vloeide voort uit de constatering dat de one tier board, die in 2007 was ingesteld, niet op de gewenste wijze functioneert. Het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds werkt sinds september 2010 in nauw en constructief overleg met het Verantwoordingsorgaan en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie aan een wijziging van de bestuursstructuur. Hierbij wordt met name gefocust op het vergroten van het draagvlak van het pensioenproduct dat het Notarieel Pensioenfonds biedt aan zijn deelnemers. Het bestuur is er van overtuigd dat de toegevoegde waarde - fiscale faciliteiten vanwege de tweede pijler oudedagsvoorziening en lage kosten - van een collectief pensioen voor de werkgevers onder zijn deelnemers enerzijds en de toegevoegde waarde van het pensioenproduct aan de secundaire arbeidsvoorwaarden van de werknemers onder zijn deelnemers anderzijds, dusdanig groot is dat het vol enthousiasme de vele ophanden zijnde veranderingen draagt, die nodig zullen zijn om het goede voor het notariaat te behouden en verder uit te bouwen.

Herstelplan en herstel

Op 1 april 2009 heeft het Notarieel Pensioenfonds een herstelplan bij DNB ingediend. In dit plan, dat door DNB in juli 2009 is goedgekeurd, staat het hersteltraject om per eind 2013 te komen tot de voor het Notarieel Pensioenfonds wettelijk vereiste minimum dekkinggraad van 104,3% (MEV). De hersteltermijn voor opheffing van het dekkingstekort bedraagt – met inachtneming van de Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 maart 2009 – vijf jaar en de hersteltermijn voor opheffing van het reservestekort bedraagt 15 jaar. In overeenstemming met de genoemde Regeling werd rekening gehouden met het eventueel moeten korten van de pensioenrechten en pensioenaanspraken met 8,4%. Indien aan DNB kon worden aangetoond dat er gedurende de door DNB toegestane wachttijd tot 1 januari 2012 voldoende herstel zou kunnen plaatsvinden, dan zou dit kunnen leiden tot een vermindering, dan wel het geheel vervallen van de korting.

Gedurende het eerste kwartaal van 2010 liep het herstel nog steeds voor op het herstelplan, zodanig dat het korten (mogelijk) niet aan de orde zou zijn. In het tweede kwartaal liep de dekkinggraad echter fors terug. De voornaamste reden hiervoor was de daling van de rente tot historische laagte, waardoor de Technische Voorziening toenam. Ook toen lag het herstel nog steeds vóór op het plan. Volgens het herstelplan zou per 31 december 2010 de dekkinggraad 90,1% moeten bedragen; de feitelijke dekkinggraad per 30 juni 2010 bedroeg 90,2%.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid maakte op 17 augustus 2010 het besluit bekend om het generieke uitstel voor pensioenfondsen, die een initiële korting in hun herstelplan hadden opgenomen, te laten vervallen. Dit besluit leidde tot aanpassing van artikel 6a van de genoemde Regeling. Deze wijziging had tot gevolg dat het Notarieel Pensioenfonds op basis van de kwartaalcijfers per 30 juni 2010 moest vaststellen of en zo ja, welke korting uiterlijk 1 januari 2011 moest worden doorgevoerd om op een haalbaar

herstelpad te komen. Met een haalbaar herstelpad wordt bedoeld dat het Notarieel Pensioenfonds een groeipad moet laten zien dat zonder korten voldoende is om op de einddatum van het bestaande herstelplan tenminste op het wettelijk vereiste minimum te komen.

Het Notarieel Pensioenfonds heeft vervolgens een plan van aanpak ingediend ter voorbereiding van een eventueel besluit tot korten, inhoudende dat een minimale korting van 1,97% voldoende is om op een haalbaar herstelpad te kunnen komen.

Vanwege het geringe effect van deze minimale korting op de herstelkracht van het Notarieel Pensioenfonds heeft het Notarieel Pensioenfonds bij DNB erop aangedrongen de korting achterwege te mogen laten. Voorts was - en is - het Notarieel Pensioenfonds van mening dat bijzondere omstandigheden, die voortvloeien uit de ontstaansgeschiedenis van het Notarieel Pensioenfonds, rechtvaardigen dat een korting niet behoefde te worden toegepast. DNB heeft het plan van aanpak goedgekeurd, maar helaas niet ingestemd met het verzoek de korting per 1 januari 2011 achterwege te mogen laten.

Door middel van de diverse informatiebrieven en berichten op de website www.snpf.nl zijn alle deelnemers en gepensioneerden op de hoogte gehouden van de achtergronden van de kortingsproblematiek en van de door het Notarieel Pensioenfonds bij DNB ingestelde bezwaren en procedures bij DNB zelf en bij de voorzieningenrechter.

Samenstelling van het bestuur (per 15 juni 2011)

Op 3 augustus 2010 is de heer mr. B.E. Van den Berg wegens persoonlijke omstandigheden afgetreden als voorzitter en lid van het Dagelijks Bestuur. Vanaf deze datum maakt de heer Van den Berg deel uit van het Algemeen Bestuur. Als gevolg van deze persoonlijke omstandigheden is de heer Van den Berg op 22 februari 2011 afgetreden als lid van het Algemeen Bestuur. Op 2 september 2010 is de heer Alferink benoemd tot voorzitter. Hij vervulde deze functie plaatsvervangend vanaf 3 augustus 2010.

Per 1 januari 2011 is mevrouw mr. H.C. Huigen-van der Vlugt afgetreden vanwege het verstrijken van haar termijn. Het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds dankt en mevrouw Huigen-van der Vlugt voor haar inzet en betrokkenheid bij het Notarieel Pensioenfonds. Het Algemeen Bestuur heeft de heer mr. M. Wallis de Vries op 22 maart 2011 benoemd tot secretaris.

Per 1 maart 2011 is de heer mr. J. Borren benoemd tot lid van het Algemeen Bestuur.

Beleidszaken

De dekkingsgraad van het Notarieel Pensioenfonds is in 2010 gestegen van 95,4% op 31 december 2009 tot 95,5% op 31 december 2010. Het Notarieel Pensioenfonds bevindt zich daarmee op 31 december 2010 nog steeds in een situatie van dekkingstekort.

Onder dekkingsgraad wordt verstaan de verhouding tussen enerzijds het aanwezige vermogen en anderzijds de contante waarde van de op enig moment geldende reglementaire pensioenaanspraken. Het aanwezige vermogen is de contante waarde van de op dat moment geldende gefinancierde pensioenaanspraken vermeerderd met de eventuele extra reserves.

Het minimum vereist eigen vermogen van het Notarieel Pensioenfonds is op basis van de voorschriften van DNB vastgesteld op 4,3%. Bij een lagere dekkingsgraad dan 104,3% is er sprake van een dekkingstekort. Het vereist eigen vermogen (VEV) van het Notarieel Pensioenfonds is vastgesteld op 110,2% van de Technische Voorziening (op basis van de strategische beleggingsmix). Bij een lagere dekkingsgraad is er sprake van een reservetekort.

Kortingsmaatregel en kortingsprocedure

Het Notarieel Pensioenfonds behoort tot de door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen pensioenfonds die volgens de Minister over moeten gaan tot vervroegde uitvoering van de in het herstelplan van die fondsen opgenomen initiële maatregel tot korting van de pensioenen. Voor deze pensioenfonds verviel, als gemeld, het generieke uitstel.

Het Notarieel Pensioenfonds heeft tijdens een voortdurende en constructieve dialoog DNB gewezen op de bijzondere omstandigheden van het Notarieel Pensioenfonds. Daarbij is bezwaar aangetekend tegen de aanwijzingen door DNB en is in een voorlopige voorzieningenprocedure aan de rechter gevraagd de besluiten van DNB gedurende de bezwaarprocedure te schorsen teneinde niet te hoeven korten per 1 januari 2011. Dit heeft niet het beoogde resultaat opgeleverd, waardoor de kortingsmaatregel van 1,97% moest worden doorgevoerd.

Het toepassen van de kortingsmaatregel betekende dat de uitkeringen van gepensioneerden, nabestaanden en arbeidsongeschikten werden verlaagd met 1,97% vanaf de eerste uitbetaling in 2011. De kortingsmaatregel gold ook voor de opgebouwde rechten van actieve deelnemers en gewezen deelnemers. De rechten zoals opgebouwd op 1 januari 2011 werden per die datum verlaagd met 1,97%. In de administratie worden zowel de opgebouwde rechten op 31 december 2010 als de gekorte rechten per 1 januari 2011 bijgehouden.

Wanneer de dekkingsgraad voldoende is hersteld, kan het bestuur besluiten om de korting (gedeeltelijk) ongedaan te maken. De voorwaarde daarvoor is dat de dekkingsgraad tenminste op het minimaal vereist niveau dient te zijn.

Het bestuur heeft geïnventariseerd welke alternatieve maatregelen genomen zouden kunnen worden in aanvulling op het bestaande herstelplan om de kortingsmaatregel te voorkomen. De diverse eventueel mogelijke sturingsmiddelen, zoals het beleggingsbeleid, het premiebeleid en de pensioenregeling zelf, zijn nader bekeken.

Gelet op de haalbaarheid en de effecten daarvan zal eerst in de loop van 2011 een keuze kunnen worden gemaakt nadat een en ander met alle geledingen van de beroepsgroep is besproken.

Kortingsprocedures

Na de eerdergenoemde brief van 17 augustus 2010 van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft DNB op 8 september 2010 de betreffende pensioenfonds aangeschreven dat op 1 oktober 2010 een plan ter voorbereiding van een eventueel besluit tot korting moest worden ingediend ter goedkeuring. Vóór 1 december 2010 diende een definitief besluit hierover te worden genomen en uiterlijk 1 januari 2011 moest de korting worden geïmplementeerd.

In verband met de daarvoor geldende bepalingen moest de berichtgeving aan de deelnemers en gepensioneerden over de effectuering van de kortingsmaatregel eveneens vóór 1 december 2010 worden gedaan.

Het Notarieel Pensioenfonds heeft op 5 oktober 2010, 13 oktober 2010 en 29 oktober 2010 diverse maatwerkverzoeken bij DNB ingediend, welke allen zijn afgewezen. Op 19 november 2010 heeft het Notarieel Pensioenfonds bezwaar gemaakt tegen deze afwijzingen. Op 4 februari 2011 heeft DNB het bezwaar ongegrond verklaard omdat zij van oordeel is dat het Notarieel Pensioenfonds geen bijzonder geval is, rekening houdend met de specifieke situatie van het Notarieel Pensioenfonds, en de gevraagde ontheffing van korting niet in het belang is van de pensioen- en aanspraakgerechtigden (criteria artikel 136, lid 2 Wvb).

Op 23 november 2010 is een verzoekschrift ingediend bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Rotterdam, strekkende tot schorsing van de voormelde besluiten. Dit werd op 30 november 2010 afgewezen.

Communicatie

De hoofddoelstelling van het communicatieplan van het Notarieel Pensioenfonds luidt: “Deelnemers een maximaal inzicht bieden in hun pensioensituatie, duidelijk maken dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor een goed pensioen en hen de juiste middelen, handvatten en ondersteuning bieden om de pensioensituatie verder zelf in te vullen”.

Nieuwe deelnemers ontvangen een startbrief. Deze bestaat uit een welkomstbrief en een pensioengids. Het doel van de pensioengids is het informeren van de deelnemer over de pensioenregeling. De regeling en overige informatie zijn op de website www.snpf.nl te vinden.

Alle deelnemers van het Notarieel Pensioenfonds zijn op de hoogte gehouden met betrekking tot de kortingsmaatregel die DNB het Notarieel Pensioenfonds heeft opgelegd. Op 30 augustus 2010, op 29 november 2010 en op 10 maart 2011 hebben alle deelnemers en gepensioneerden een brief ontvangen over de kortingsmaatregel.

Deelnemers en gepensioneerden kunnen een e-nieuwsbrief ontvangen wanneer zij zich hiervoor aanmelden op de website. De eerste e-nieuwsbrief is in november 2010 verstuurd.

Op de website van het Notarieel Pensioenfonds worden regelmatig nieuwsberichten gepubliceerd.

Pensioenregister

De Stichting Pensioenregister is een initiatief van de gezamenlijke Nederlandse pensioenfondsen, de pensioenverzekeraars en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Dit samenwerkingsverband heeft zich als doel gesteld om vanaf 2011 operationeel te zijn. De website www.mijnpensioenoverzicht.nl maakt het voor elke Nederlandse burger mogelijk om een overzicht te krijgen van de door hem of haar opgebouwde en op te bouwen tweede pijler pensioenaanspraken en van de opgebouwde AOW-rechten. Het Notarieel Pensioenfonds heeft vanzelfsprekend aan dit project deelgenomen.

In augustus 2010 is aan alle deelnemers het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) 2010 verzonden.

Gepensioneerdendag

In september 2010 heeft het Notarieel Pensioenfonds in het Aviodrome bij Lelystad een gepensioneerdendag voor oud-notarissen en oud-kandidaat-notarissen gehouden. Met bijna 150 bezoekers kijkt het bestuur terug op een zeer geslaagde bijeenkomst, waarbij alles in het teken stond van de actualiteit. In een presentatie is het herstelplan toegelicht en zijn hierover vragen beantwoord. Gezien de positieve reacties op gepensioneerdendag zal in 2011 wederom een bijeenkomst worden gehouden.

Pensioenfund governance

Pensioenfund governance omvat principes voor goed pensioenbestuur. De Stichting van de Arbeid heeft een code voor goed pensioenfondsbestuur opgesteld, waarin de principes zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie als vertrekpunten gelden. Het Notarieel Pensioenfonds heeft invulling aan het intern toezicht gegeven door middel van het implementeren van een zogenaamd one-tier board voor het bestuur.

Het Algemeen Bestuur is belast met het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds. Binnen het Algemeen Bestuur bestaat een Dagelijks Bestuur.

Tot de belangrijkste taken en bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur behoren:

- het, onder goedkeuring van het Algemeen Bestuur, vaststellen van het algemene beleid van het Notarieel Pensioenfonds;
- de vormgeving en vastlegging van beleids- en bestuursprocedures en -processen;
- de aansturing van het Notarieel Pensioenfonds;
- het beheersen van risico's op de langere termijn;
- verantwoording afleggen aan het verantwoordingsorgaan.

De pensionfund governance van het Notarieel Pensioenfonds is statutair verankerd.

Het Algemeen Bestuur heeft de pensionfund governance van het Notarieel Pensioenfonds in 2010 geëvalueerd en heeft besloten om de bestuursstructuur te heroverwegen. Dit geschiedt in een overleg tussen het Algemeen Bestuur, het verantwoordingsorgaan van het Notarieel Pensioenfonds en de KNB. Een extern bureau (Montae B.V.) is aangezocht het proces te begeleiden en advies uit te brengen. De hieruit vloeiende resultaten en te nemen acties worden in 2011 verwacht.

Intern toezicht

Het interne toezicht vindt plaats doordat de leden van het algemeen bestuur die geen deel uitmaken van het dagelijks bestuur het functioneren van het dagelijks bestuur kritisch bezien. Het interne toezicht heeft de volgende taken:

- het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en -processen en de checks en balances binnen het Notarieel Pensioenfonds;
- het beoordelen van de wijze waarop het Notarieel Pensioenfonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop door het dagelijks bestuur wordt omgegaan met de risico's;
- het beoordelen van de wijze waarop het Notarieel Pensioenfonds omgaat met de risico's op de langere termijn voor de dekkingsgraad van het Notarieel Pensioenfonds.

De bevindingen van het interne toezicht treft u direct na het bestuursverslag aan.

Het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit zes leden, van wie vier leden worden benoemd door de ledenraad van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en twee leden door de pensioengerechtigden. Het verantwoordingsorgaan is in 2008 ingesteld.

Binnen het verantwoordingsorgaan is de heer mr. A.H. Schuering per 1 oktober 2010 benoemd en is de heer mr. J. Kuipers per die datum uitgetreden.

Een samenvatting van het verslag van het verantwoordingsorgaan over het jaar 2010 is opgenomen in dit jaarverslag, alsmede de reactie van het bestuur op dit verslag. Dit geldt tevens voor de samenvatting van het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2009 en een samenvatting van de reactie van het bestuur op dit verslag over 2009.

Toeslagenbeleid

Voor zover de middelen van het Notarieel Pensioenfonds in enig boekjaar toelaten kunnen toeslagen worden verleend op:

- ingegaan ouderdomspensioen, (bijzonder) nabestaandenpensioen, wezen- en arbeidsongeschiktheidspensioen;
- gedurende het deelnemerschap opgebouwd ouderdomspensioen van de deelnemers;
- de premievrije aanspraken op ouderdomspensioen van de gewezen deelnemers.

Bij de verlening van toeslagen zullen de bovengenoemde categorieën op gelijke wijze worden behandeld.

Uitgangspunt voor het bepalen van de toeslag is telkens de gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen vier kwartalen. Aspecten die hierbij in overweging worden genomen zijn, naast de richtlijnen van de toezicht-houder, ondermeer: de situatie op de internationale effectenbeurzen, de ontwikkeling van de rentestand en de internationale politieke situatie. Alvorens te beslissen over de toeslagverlening bepaalt het bestuur achtereenvolgens:

- het op dat moment voor het Notarieel Pensioenfonds geldende minimum eigen vermogen, uitgedrukt in de minimum dekkingsgraad;
- de veiligheidsmarge waarmee de minimum dekkingsgraad wordt verhoogd, alvorens (gedeeltelijke) toeslagverlening mogelijk is;
- de hoogte van de dekkingsgraad vanaf waar volledige toeslag wordt gegeven;
- binnen de bandbreedte van gedeeltelijke toeslag, wat de hoogte van de dekkingsgraad betekent voor de hoogte van de toeslagtoewijzing;
- de minimumhoogte van de dekkingsgraad die moet resteren na toewijzing van de toeslag.

Het bestuur van het Notarieel pensioenfonds beslist van jaar tot jaar of, en in welke mate, toeslagen worden verleend. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald. Er is geen recht op toeslagen en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre toeslagen zullen worden verleend.

Toepassing van het toeslagenbeleid op het verslagjaar zou geen verhoging van de pensioenaanspraken en het ingegane pensioen met een toeslag per 1 januari 2011 betekenen.

Vooruitzichten toeslagverlening

Op basis van de financiële positie per 31 december 2010 raamt de actuaris van het Notarieel Pensioenfonds de toeslagruimte op 0%.

Dit betekent dat per 31 december 2010 voor het eerstvolgende jaar geen toeslag wordt verwacht.

Compliance

Het Notarieel Pensioenfonds hecht belang aan de inrichting en inbedding van compliance.

Met compliance wordt beoogd de integriteit van het bestuur en het pensioenfonds zelf alsmede de naleving van interne regels en externe wet- en regelgeving te waarborgen en bij te dragen aan een goede reputatie en betrouwbaarheid.

De interne regelgeving en de externe wet- en regelgeving zijn uitsluitend van toepassing op de bestuursleden. Desondanks stelt het bestuur wel eisen aan het gedrag dat medewerkers van de Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen vertonen en verwacht het bestuur dat zij voldoen aan interne regelgeving en externe wet- en regelgeving.

Compliance is het geheel van maatregelen dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van externe wet- en regelgeving, alsmede op interne procedures en gedragsregels om te voorkomen dat de reputatie en integriteit van het Notarieel Pensioenfonds wordt aangetast.

De missie van het Notarieel Pensioenfonds is het optimaal behartigen van de belangen van de deelnemers. Daarnaast wordt er nadrukkelijk belang gehecht aan een gestructureerde inbedding van compliance. Ook de belangen van de gepensioneerden worden optimaal behartigd.

Het Notarieel Pensioenfonds heeft dan ook mede als doelstelling het handhaven van een goede reputatie van het Notarieel Pensioenfonds binnen het maatschappelijk verkeer door een adequate beheersing van compliancerisico's. Dit brengt specifiekere compliancedoelstellingen voor het bestuur zelf met zich mee en de externe partijen aan wie het Notarieel Pensioenfonds de administratie en het vermogensbeheer heeft uitbesteed, mede op het gebied van het voldoen aan interne regelgeving en externe wet- en regelgeving.

Het bestuur is en blijft eindverantwoordelijk voor het compliant zijn, ook wanneer de uitvoering en het vermogensbeheer is uitbesteed en stelt alles in het werk om aan de transparantie- en informatieverplichtingen

tegenover de deelnemers te voldoen. Dit betekent dat op verschillende gebieden een aantal waarborgen wordt ingebouwd. Het betreft het inregelen van 'goed bestuur', inhoudende:

- het beschikken over voldoende (aantoonbare) deskundigheid door bestuursleden, het waarborgen van de integriteit en de betrouwbaarheid;
- het implementeren van het Effectentypisch Gedragstoezicht (ETGT) en de bijbehorende gedragscode (Modelgedragscode);
- het afleggen van duidelijke en aantoonbare verantwoording aan de deelnemers door middel van een verantwoordingsorgaan;
- het borgen van de complianceaspecten van uitbestede activiteiten door heldere afspraken ten aanzien van compliance te maken met contractpartijen.

Een andere waarborg betreft het opstellen van beleid en procedures over de communicatie aan deelnemers. Er is een Modelgedragscode vastgesteld en ingevoerd. De bij het Notarieel Pensioenfonds betrokken personen, zoals de bestuursleden en de medewerkers van de Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen verklaren jaarlijks schriftelijk aan de compliance officer de gedragscode na te leven. Overtredingen van de gedragscode worden gemeld bij de compliance officer. In 2010 zijn geen overtredingen gemeld. De compliance officer ziet toe op de jaarlijkse ondertekening van de verklaring door de bestuurders van het pensioenfonds en de medewerkers van de uitvoeringsorganisatie van de gedragscode. De namen van de insiders worden geadministreerd, evenals meldingen van de insiders met betrekking tot privétransacties, verklaringen van nevenfuncties en de verklaringen over cursussen en giften in de zin van de code. In overleg met DNB is de heer mr. M.H. Muntinga, algemeen directeur UNP, aangesteld als compliance officer.

Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen (UNP)

De uitvoeringsorganisatie is een volledige dochter van het Notarieel Pensioenfonds. De directe aanleiding voor het opzetten van deze uitvoeringsorganisatie is gelegen in het feit dat medewerkers van het Notarieel Pensioenfonds ook de werkzaamheden uitvoerden van de eveneens volledige dochter van het Notarieel Pensioenfonds, de Onderlinge Levensverzekeringsmaatschappij "St. Yves". UNP heeft zowel met het Notarieel Pensioenfonds en Onderlinge Levensverzekeringsmaatschappij "St. Yves" een dienstverleningsovereenkomst afgesloten.

Na het staken van de activiteiten van de Onderlinge Levensverzekeringsmaatschappij "St. Yves" in 2010 verricht UNP alleen nog activiteiten voor het Notarieel Pensioenfonds.

Verantwoording van bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beleid van het Notarieel Pensioenfonds en voor de uitvoering van de pensioenregeling door de Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen.

Deskundigheidsbevordering

Het bestuur is verantwoordelijk voor het kennisniveau binnen het pensioenfonds en voor het nemen van maatregelen om dat te vergroten. Ten aanzien van de vereisten voor deskundigheid van het bestuur wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de deskundigheidseisen die aan het individuele bestuurslid worden gesteld één jaar na diens aantreden (niveau 1) en anderzijds de deskundigheidseisen die aan het collectieve bestuur worden gesteld (niveau 2). De deskundigheid is derhalve verdeeld over de individuele bestuursleden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar kennis, inzicht en oordeelsvorming. Op deze wijze is op de onderscheiden aandachtsgebieden van het pensioenfonds het collectieve bestuur in staat een afgewogen oordeel te geven over de te maken beleidskeuzes.

Voor het verantwoordingsorgaan is bepaald dat het eveneens in collectieve zin moet voldoen aan deskundigheidsniveau 2. Inmiddels is een extern opleidingsprogramma doorlopen en een aantal interne cursussen gevolgd door de leden van het verantwoordingsorgaan.

Uit de door de bestuursleden in december 2010 / januari 2011 afgelegde toets conform het deskundigheidsplan is per aandachtsgebied ruim voldoende deskundigheid gebleken. Voor het jaar 2011 staat een evaluatietoets op niveau 2 op het programma.

Beleggingsbeleid

De commissie van beleggingsdeskundigen adviseert en informeert het bestuur, gevraagd en ongevraagd, over het door het bestuur te voeren en gevoerde beleggingsbeleid. Meer in het bijzonder over:

- Het strategische meerjaren beleggingsbeleid en het daaruit afgeleide jaarbeleid;
- Het tussentijds aanpassen van het beleggingsbeleid;
- De wijze van uitvoering van het beleggingsbeleid door de (externe) vermogensbeheerders;
- De overeenkomst tot vermogensbeheer; het zogenaamde mandaat van de (externe) vermogensbeheerders;
- Alle overige zaken en ontwikkelingen, welke van belang kunnen zijn voor de belegging van het vermogen van het Notarieel Pensioenfonds.

De strategische beleggingsmix bestaat uit zakelijke waarden (27,5%), vastrentende waarden (62,5%) en alternatieve beleggingen (10%). Onder alternatieve beleggingen wordt verstaan: private equity en onroerend goed. De strategische doelmix bestaat per categorie uit een onder- en een bovengrens, zodat bij het vaststellen van het tactische beleggingsbeleid meer mogelijkheden ontstaan. Bij de tactische allocatie wordt binnen het kader van de strategische onder- en bovengrenzen op basis van economische verwachtingen het tactisch beleggingsbeleid met de daarin opgenomen tactische beleggingsmix vastgesteld. Het tactische beleggingsbeleid wordt geconcretiseerd in een jaarplan. In het strategisch beleggingsplan wordt op langere termijn gestreefd naar ten minste twee vermogensbeheerders per beleggingscategorie met verschillende beleggingsstijlen en daarom een verschillend beleggingsmandaat teneinde het risico verder te spreiden en een nog betere risico-rendementverhouding te krijgen. Het strategische beleid met betrekking tot de rente is dat de duration van de beleggingsportefeuille zal worden verlengd teneinde het renterisico en daarmee de volatiliteit van de dekkingsgraad te verlagen. Het strategisch beleid is erop gericht valutarisico grotendeels af te dekken.

In het eerste kwartaal van 2010 is de portefeuille zakelijke waarden verdeeld over twee vermogensbeheerders, te weten BNP Paribas Investment Partners en J.P. Morgan Asset Management. Hiermee is voldaan aan het strategische uitgangspunt om tenminste twee vermogensbeheerders per asset class te hebben.

Het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen heeft in 2010 onverminderd de aandacht van het bestuur. Leidraad voor het beleid zijn de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties. Achter in het jaarverslag treft u evenals in voorgaande jaren een overzicht van de beleggingen van het Notarieel Pensioenfonds per ultimo 2010 aan.

Vooruitzichten 2011

Op basis van het aangepaste herstelplan blijkt dat bij onveranderd beleid het aanwezige vermogen aan het eind van 2012 weer boven het minimum vereist eigen vermogen zal liggen. Het reserve tekort zal naar verwachting eind 2014 (op basis van 110) zijn opgeheven.

Ontwikkeling resultaat

Het verlies over 2010 bedroeg € 3,2 miljoen tegenover een winst van € 95,5 miljoen over 2009.

De baten ad € 117,8 miljoen (2009: € 94,2 miljoen) bestaan uit de ontvangen bijdragen van deelnemers ad € 30,4 miljoen (2009: € 32,4 miljoen) en de beleggingsopbrengsten ad € 87,4 miljoen (2009: € 61,8 miljoen). Voor een toelichting verwijzen wij naar het onderdeel "Beleggingen en rendement".

De lasten ad € 121,0 miljoen (2009: € 1,4 miljoen “positief”) bestaan uit een toename van de voorziening pensioenverplichtingen ad € 73,4 miljoen (2009: afname ad € 47,4 miljoen) (voor een specificatie zie bladzijde 53), de pensioenuitkering ad € 44,7 miljoen (2009: € 43,7 miljoen) en de pensioenuitvoeringskosten ad € 2,9 miljoen (2009: € 2,3 miljoen).

Dekkingsgraad

De berekening per 31 december 2010 luidt als volgt:

<i>(bedragen x 1.000)</i>	31 december 2010	In % van de VPV
Aanwezig vermogen	€ 1.018.947	95,5 %
Voorziening van Pensioenverplichtingen (VPV)	(1.067.044)	(100 %)
Minimaal vereist eigen vermogen 4,3%	(45.883)	(4,3 %)
Dekkingspositie	€ (93.980)	(8,8 %)
Vereist eigen vermogen (excl. minimaal vereist eigen vermogen)	63.276	5,9 %
Reservepositie	€ (157.256)	(14,7 %)

Reële dekkingsgraad

De reële dekkingsgraad geeft de verhouding aan van het aanwezige vermogen en de contante waarde van de op dat moment geldende reglementaire pensioenaanspraken, waarbij de voorwaardelijke toeslagen als onvoorwaardelijk worden behandeld. Dit in tegenstelling tot de nominale dekkingsgraad waarbij geen rekening wordt gehouden met voorwaardelijke toeslagen. Door de voorwaardelijke toeslag als onvoorwaardelijk te beschouwen wordt de contante waarde van de pensioenaanspraken verhoogd. Hogere pensioenaanspraken bij hetzelfde vermogen zorgt er voor dat de reële dekkingsgraad lager is dan de nominale dekkingsgraad.

De reële dekkingsgraad bedraagt per ultimo 2010: 64,6%.

Ontwikkeling aantal participanten

Het aantal actieve deelnemers in de administratie bedroeg aan het einde van het verslagjaar 3.272 tegenover 3.328 het jaar daarvoor. Het aantal niet-actieve deelnemers (“slapers”) bedroeg aan het einde van het verslagjaar 1.501 tegenover 1.398 het jaar daarvoor.

Het aantal pensioengerechtigden steeg in het verslagjaar van 1.612 naar 1.646

Dit aantal bestaat uit:

	2010	2009
Ouderdomsgepensioneerden	975	933
Nabestaanden	487	488
Wezen	44	46
Arbeidsongeschikten	140	145
	1.646	1.612

Overzichten naar geboortjaar zijn achter in het verslag opgenomen.

Beleggingen en rendement

Het belegd vermogen tegen marktwaarde ultimo 2010 € 1.018,6 miljoen (2009: 945,1 miljoen). Onderstaande tabel toont de portefeuille ultimo 2010 en 2009, gesplitst naar de diverse beleggingscategorieën.

Beleggingscategorie	31 december 2010		31 december 2009	
	Bedragen x 1.000	%	Bedragen x 1.000	%
Vastgoedbeleggingen	€ 9.350	0,9	€ 9.550	1,0
Aandelen	233.923	23,0	218.749	23,2
Vastrentende waarden	741.912	72,8	696.560	73,7
Private equity	33.366	3,3	20.193	2,1
Totaal	€ 1.018.551	100	€ 945.052	100

Onderstaand het rendement van de beleggingscategorieën over 2010 en 2009.

Beleggingscategorie	2010		2009	
	realisatie	benchmark	realisatie	benchmark
Aandelen	7,2	8,7	21,3	27,0
Vastrentende waarden ¹	9,9	7,0	4,1	-1,3
Private equity	9,6	2,9	-9,4	3,2
Totaal	9,5	8,4	6,8	7,1

¹⁾ *Obligaties, Leningen Onder Schuldbekentenis*

Het totale beleggingsresultaat van het Notarieel Pensioenfonds, inclusief gerealiseerde en niet-gerealiseerde vermogensresultaten, kwam in 2010 uit op 9,5% ten opzichte van 8,4% voor de benchmark van de totale portefeuille.

Het Notarieel Pensioenfonds hanteert verschillende benchmarks voor de verschillende mandaten.

Risicoparagraaf

Inleiding

Het lopen van risico's hoort bij de uitvoering van een pensioenregeling. Daarbij worden niet alle risico's als negatief beschouwd. Zo vormen bepaalde beleggingsrisico's tevens bronnen van rendement.

Het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds vindt een integrale beheersing van de risico's van wezenlijk belang. Het heeft daarom in 2009 een integraal risicobeleid nader vastgesteld. Het risicobeleid onderkent de belangrijkste, door de toezichthouders geformuleerde, risicocategorieën en de daarbij behorende beheersmaatregelen.

Ook zijn in 2009 de taken en verantwoordelijkheden inzake risico management door het bestuur nader vastgesteld. Deze taken en verantwoordelijkheden zijn vastgesteld voor de volgende functies en organen: algemeen bestuur, dagelijks bestuur, intern toezicht, beleggingscommissie, vermogensbeheerders, actuaris, en uitvoeringsorganisatie.

Door het algemeen bestuur is de FIRM risicomatrix besproken. De Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM) is een geïntegreerde methode voor de analyse van risico's voor alle typen instellingen die onder prudentieel toezicht van DNB vallen. In de risicomatrix worden de inherente risico's en de genomen beheersingsmaatregelen per risicocategorie gewogen.

In dit hoofdstuk worden de vastgelegde risicocategorieën afzonderlijk besproken en wordt over de werking van de belangrijkste geïmplementeerde beheersmaatregelen gerapporteerd.

Matchingrisico (S1 en S3)

Het matchingrisico vloeit voort uit de verschillen die bestaan tussen de looptijd van de verplichtingen en de looptijd van de beleggingen van het fonds. Dit betreft onder andere verschillen in inflatie- en rentegevoeligheid en het valutarisico van de beleggingen.

Vastgesteld beleid

Het strategisch rentebeleid is om het renterisico voor 75% van de verplichtingen af te dekken. Vanwege marktontwikkelingen is om tactische redenen de rente tot ongeveer 71% afgedekt.

Het beleid is om valutarisico op de zakelijke waarden grotendeels af te dekken.

Inflatierisico en toeslagenbeleid: het Notarieel Pensioenfonds streeft er naar dat de pensioenen van de actieve en gewezen deelnemers het consumentenprijsindexcijfer voor alle huishoudens volgen. Het Notarieel Pensioenfonds heeft geen geld gereserveerd om pensioenen in de toekomst te verhogen en zal de toekomstige verhogingen niet uit extra pensioenpremies betalen. De toekenning van toeslagen wordt gefinancierd uit het overrendement op de beleggingen van het Notarieel Pensioenfonds. Er is geen recht op toeslagen. Per jaar beoordeelt het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds of de pensioenen de ontwikkeling van de prijzen kunnen volgen. Het toekennen van een toeslag is alleen verantwoord als het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds vindt dat de financiële positie van het Notarieel Pensioenfonds dit toestaat. Bij een gunstige financiële positie kan het bestuur overigens besluiten om gemiste toeslagen uit het verleden in te halen.

Genomen beheersmaatregelen

De matchingrisico's worden periodiek geanalyseerd door middel van een Asset Liability Management (ALM)-studie. Een ALM-studie stemt de beleggingen en de pensioenverplichtingen op elkaar af. Het bestuur kan aan de hand van de ALM-studie keuzes maken ten aanzien van de beleggingen. Dit wordt strategische allocatie genoemd.

Door middel van een continuïteitsanalyse wordt periodiek getoetst of het premiebeleid, in combinatie met het toeslagen- en beleggingsbeleid, voldoet aan de eisen van de toezichthouder. De continuïteitsanalyse verschaft inzicht in de financiële risico's op langere termijn en wordt gebruikt om het premie- en toeslagen beleid te onderhouden.

Het vastgestelde risicobeleid is vastgelegd in de mandaten van de discretionaire vermogensbeheerders. De custodian controleert of de vermogensbeheerders zich hieraan houden en rapporteert hierover door middel van het Fund Managers Watch report. Verder monitort het Notarieel Pensioenfonds al zijn financiële risico's middels de periodieke Institutional Risk Management Monitor, een product van Kas Bank.

Het grootste deel van de beleggingen in derivaten is afgesloten vanwege het valutabeleid en het tactische beleid inzake looptijden voor vastrentende beleggingen.

Marktrisico (S2)

Marktrisico is het risico als gevolg van het blootstaan aan wijzigingen in marktprijzen van verhandelbare financiële instrumenten binnen een (handels-)portefeuille.

Vastgesteld beleid

Het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds heeft in 2006 en 2007 een ALM-studie laten uitvoeren. Aan de hand van de uitkomsten van deze studie is een strategische beleggingsmix gekozen met een acceptabele combinatie van netto-premieniveau, premievolatiliteit, kansen op onderdekking en kansen op (volledige) toeslagverlening.

De strategische beleggingsmix en de bandbreedtes daaromheen zien er als volgt uit:

Beleggingscategorie	Strategische doelmix	Minimum	Maximum
Vastrentende waarden	62,50%	57,50%	67,50%
Aandelen	27,50%	22,50%	32,50%
Overige categorieën	10,00%	5,00%	12,50%
Totaal	100%		

De streefdatum voor het bereiken van de strategische doelmix is uiterlijk 2011. Het tempo waarin de verdeling over de verschillende categorieën wordt bereikt is afhankelijk van de marktomstandigheden en zal in een jaarlijks op te stellen beleggingsplan nader worden vastgesteld. Als gevolg van de uiterst bijzondere omstandigheden gedurende de periode waarop het strategisch beleggingsplan betrekking heeft (2007 – 2011) zal de in 2006 geformuleerde doelmix voor eind 2011 waarschijnlijk niet kunnen worden gerealiseerd. De doelmix is geen doel op zich, maar dient in samenhang te worden beschouwd.

Genomen beheersmaatregelen

In het beleggingsjaarplan en de vermogensbeheermandaten zijn onder meer toegestane beleggingscategorieën en hun omvang, toegestane posities, limieten en gehanteerde benchmarks gedetailleerd uitgewerkt. De prijsstelling van niet via de beurs verhandelde producten wordt onafhankelijk vastgesteld door de custodian Kasbank.

Kredietrisico (S5)

Het kredietrisico is het risico dat een debiteur niet aan haar rente- en aflossingsverplichtingen kan voldoen.

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds spreidt de beleggingen in schuldpapier over verschillende tegenpartijen.

Genomen beheersmaatregelen

Voor de expertise van alle aspecten van kredietrisico wordt gebruik gemaakt van de kennis bij de vermogensbeheerders. Het merendeel van de Leningen Onder Schuldbekentenis is gegarandeerd. Verder zijn in 2009 de procedures voor debiteurenbeheer aangescherpt. Als gevolg hiervan is de vordering uit hoofde van premies eind 2010 aanzienlijk gedaald.

Grondstoffenrisico (S4)

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds belegt niet in grondstoffen.

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Dit is het risico dat (toekomstige) uitkeringen niet gefinancierd kunnen worden uit premie- of beleggingsinkomsten door onjuiste of onvolledige (technische) aannames en grondslagen bij de ontwikkeling en premiestelling van de pensioenaanspraken.

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds houdt rekening met de levensverwachting van de populatie van deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden. De levensverwachting wordt gebaseerd op waarnemingen uit het verleden en verwachte verbeteringen in levensverwachting, de zogeheten langleventrend, gebaseerd op de prognoses van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Het Notarieel Pensioenfonds stelt de voorziening pensioenverplichtingen en de pensioenpremies vast op basis van prudente grondslagen. Bij de vaststelling van de grondslagen worden voorzienbare trends en voorschriften uit de Pensioenwet meegenomen.

Genomen beheersmaatregelen

Het Notarieel Pensioenfonds heeft een kostendekkende premie waarin een 10% opslag zit ter versterking van de financiële positie van het Notarieel Pensioenfonds.

Het kortleven risico is niet te beheersen. Het langlevens risico is goed te beheersen door een juiste keuze van de actuariële tafel. In 2010 is overgegaan op de prognosetafel 2010 - 2060. Ultimo 2010 is een korting van 1,97% doorgevoerd op de voorziening pensioenverplichtingen.

Omgevingsrisico

Het omgevingsrisico is het risico van externe veranderingen op het gebied van concurrentieverhoudingen, belanghebbenden, reputatie en ondernemingsklimaat.

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds heeft een grote verantwoordelijkheid tegenover de deelnemers van de pensioenregeling en de gepensioneerden. Zij moeten kunnen vertrouwen op een inkomen tijdens ouderdom, bij arbeidsongeschiktheid en voor hun partners bij overlijden. Dit is de basis van de pensioenregeling. Dit verplicht het Notarieel Pensioenfonds tot een transparant en constant toezicht om de belangen van de belanghebbenden te borgen.

Genomen beheersmaatregelen

Het Notarieel Pensioenfonds investeert veel tijd in een frequente analyse en monitoring van wet- en regelgeving en de implicaties hiervan op de regeling.

Uitbestedingsrisico

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit, integriteit en kwaliteit van het pensioenfonds in gevaar komt door aan derden uitbestede activiteiten.

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds besteedt op basis van een risicoanalyse zijn werkzaamheden uit aan professionele partijen. Deze partijen moeten hun continuïteit, integriteit en kwaliteit kunnen aantonen.

Genomen beheersmaatregelen

Voor alle uitbestede taken vindt er tijdige bijsturing plaats op basis van de door de leverancier geleverde prestatie met betrekking tot de uitbestede werkzaamheden.

Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico is het risico dat de integriteit van het Notarieel Pensioenfonds negatief wordt beïnvloed door niet-integere, onethische gedragingen van de organisatie of zijn medewerkers. De norm die hierbij gehanteerd wordt, berust op de bepalingen in wet- en regelgeving en de door het Notarieel Pensioenfonds zelf onderschreven normen.

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds heeft een goede reputatie binnen het maatschappelijk verkeer. Deze reputatie wil het Notarieel Pensioenfonds handhaven. Hierbij is de beheersing van compliancerisico's van groot belang.

Genomen beheersmaatregelen

Er is een duidelijke en breed gecommuniceerde gedragscode beschikbaar, waarin ruim voldoende aandacht is voor risico's in verband met bijvoorbeeld belangenverstrengeling en moreel gedrag. De compliancefunctie is op een voldoende hoog niveau belegd.

Juridisch risico

Het juridisch risico heeft betrekking op de veranderingen in, en de naleving van wet- en regelgeving en de mogelijkheid dat het fonds bedreigd wordt in zijn rechtspositie. Hierbij geldt dat rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of correct gedocumenteerd zijn.

Vastgesteld beleid

Het Notarieel Pensioenfonds laat al zijn aan te gane contractuele verplichtingen toetsen.

De aansprakelijkheid van het Algemeen Bestuur van het Notarieel Pensioenfonds is afgedekt.

Genomen beheersmaatregelen

Wijzigingen van de regeling worden voorafgegaan door een gedegen analyse van gerelateerde juridische risico's door pensioenjuristen van Towers Watson. Verder is voldoende juridische expertise binnen UNP en het Notarieel Pensioenfonds aanwezig. Voor specialistische zaken wordt advies ingewonnen bij gerenommeerde advocatenkantoren.

Vereist eigen vermogen

In het bovenstaande is aangegeven wat het Notarieel Pensioenfonds aan (integraal) risicomanagement doet; beheersing van financiële risico's (dit zijn de beleggingsrisico's en verzekeringstechnische risico's) en niet-financiële risico's (uitbestedingsrisico, integriteitsrisico, juridisch risico en omgevingsrisico). Al deze risico's zijn met behulp van FIRM beoordeeld, zodat de risico's uitgedrukt kunnen worden in een getal. Daarnaast heeft DNB een gestandaardiseerde methode vastgesteld om te toetsen of er voldoende eigen vermogen aanwezig is: de standaardtoets. De standaardtoets meet voor de financiële risico's (S1 t/m S6) het mogelijke negatieve effect in euro's op het eigen vermogen. Omdat de resultaten van de standaardtoets afhankelijk zijn van marktomstandigheden en het risicoprofiel van de aanwezige beleggingen, fluctueren ze in de loop van de tijd. Hieronder wordt het standaardmodel toegelicht, met de daarbij behorende risico's:

S1. Renterisico

Voor het berekenen van het renterisico aan de hand van de rentefactoren is een overzicht nodig van alle verwachte jaarlijkse kasstromen van enerzijds de verplichtingen van het pensioenfonds en anderzijds de rentegevoelige beleggingen en financieringsinstrumenten van het pensioenfonds.

Voor berekening van het renterisico maakt het fonds gebruik van twee rentescenario's. Deze scenario's worden bepaald door de actuele rentetermijnstructuur (RTS) te vermenigvuldigen met de per looptijd voorgeschreven rentefactoren. Het ene scenario bestaat uit vermenigvuldiging van iedere rente in de huidige RTS met een stijgingsfactor. Het andere scenario bestaat uit vermenigvuldiging van iedere rente in de huidige RTS met een dalingsfactor.

De beleggingen en de verplichtingen worden gewaardeerd aan de hand van de DNB Curve en de twee nieuwe yield curves, YieldCurveUpe en YieldCurveDown.

Hierdoor ontstaan drie nieuwe marktwaarden: marktwaarde op basis van DNB Curve; marktwaarde Up en Marktwaarde Down. Voor scenario marktwaarde Up en marktwaarde Down wordt het meest negatieve impact Eigen vermogen scenario geselecteerd als S1.

S2. Zakelijke waarden risico

Het effect van een daling van de zakelijke waarden aan de hand van een daling van de benchmark voor beursgenoteerde aandelen in ontwikkelde markten en indirect vastgoed met 25%, voor emerging markts met 35%, voor private equity met 30% en voor direct vastgoed met 15%.

S3. Valutarisico

Het effect van een daling van alle valutakoersen ten opzichte van de euro met 20%.

S4. Grondstoffenrisico

Het effect van een daling van de markten voor commodities met 30%.

S5. Kredietrisico

Het effect van een toename van de actuele credit spread op de portefeuille vastrentende waarden met kredietrisico ter grootte van 40%.

S6. Verzekeringstechnisch risico

In het FTK-overgangsregime heeft het verzekeringstechnisch risico alleen betrekking op variatie in de waargenomen sterfte van jaar tot jaar. Dit risico is kleiner naarmate een pensioenfonds meer deelnemers heeft. Vanaf 2007 bevat het verzekeringstechnisch risico ook het effect van de langleventrend. Dit deel komt overeen met een percentage van de voorziening pensioenverplichtingen dat afhankelijk is van de gemiddelde leeftijd van de (gewezen) deelnemers.

De risico effecten S1 tot en met S6 worden aan de hand van een voorgeschreven formule gecombineerd tot een totaaleffect op de solvabiliteit. Hierbij wordt rekening gehouden met het niet gelijktijdig optreden van alle risico's (diversificatie). Volgens de standaardmethode is sprake van voldoende eigen vermogen ten opzichte van het vereist eigen vermogen als de algemene reserve groter is dan de uitkomst van de formule.

Standaardtoets

Onderstaande tabel geeft de uitkomsten van de standaardtoets voor het Notarieel Pensioenfonds weer, op basis van de definities en rubriceringen van DNB.

Effect op eigen vermogen

(bedragen x 1.000)	2010		2009	
<u>Risico</u>				
S1. Renterisico	€	47.781	€	73.095
S2. Zakelijke waarden risico		66.432		84.109
S3. Valutarisico		16.394		6.221
S4. Grondstoffenrisico		-		-
S5. Kredietrisico		7.129		9.893
S6. Verzekeringstechnisch risico		47.454		15.656
Vereist eigen vermogen	€	1.176.203	€	1.131.136
Aanwezige solvabiliteit		1.018.947		947.716
Overschot / tekort		(157.256)		(183.420)

Bij de vaststelling van het vereist vermogen wordt uitgegaan van de evenwichtssituatie, dat wil zeggen de situatie waarin de algemene reserve precies toereikend is om het totale effect van de scenario's op te kunnen vangen.

Het totale risico (S) is gelijk aan:

$$S = \sqrt{(S1^2 + S2^2 + 2*0,5*S1*S2 + S3^2 + S4^2 + S5^2 + S6^2)} = 111.543.000$$

met dien verstande dat S niet minder dan het minimum vereist vermogen (4,3%) mag zijn.

<i>(bedragen x 1.000)</i>	31 december 2010	In % van de VPV
Aanwezig vermogen	€ 1.018.947	95,5 %
Voorziening van Pensioenverplichtingen (VPV)	(1.067.044)	(100 %)
Minimaal vereist eigen vermogen 4,3%	(45.883)	(4,3 %)
Dekkingspositie	€ (93.980)	(8,8 %)
Vereist eigen vermogen (excl. minimaal vereist eigen vermogen)	63.276	5,9 %
Reservepositie	€ (157.256)	(14,7 %)

Den Haag, 15 juni 2011

Het bestuur, namens deze:

mr. G. Alferink, voorzitter,

mr. M. Wallis de Vries, secretaris.

Verslag van het intern toezicht over 2010

Inleiding

Het bestuur heeft voor de inrichting van het intern toezicht, als bedoeld in artikel 42 lid 1 sub b van de Wet verplichte beroepspensioenregeling en Principe C. 1 van de Principes voor goed pensioenfondsbestuur, met ingang van 2008 gekozen voor de constructie van een one-tier board. Deze constructie houdt het volgende in. Het Algemeen Bestuur (hierna: AB) is belast met het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds. Binnen het AB bestaat een Dagelijks Bestuur (hierna: DB). Het DB bepaalt de besluitvorming over het door het Notarieel Pensioenfonds te voeren beleid ten aanzien van de dagelijkse uitvoering van zijn werkzaamheden. De leden van het AB die geen deel uitmaken van het DB (hierna: het Intern Toezicht) hebben als taak het functioneren van het DB kritisch te bezien. De verschillende taken en bevoegdheden van het AB en het DB zijn in de statuten van het Notarieel Pensioenfonds vastgelegd en uitgewerkt in een bestuursprotocol.

Het toetsingskader van het intern toezicht wordt gevormd door de Principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance) zoals geformuleerd door de STAR en door zijn statutaire taak (zoals vastgelegd in artikel 7 vijfde lid) en ziet er, in de volledige uitwerking, als volgt uit:

Toetsingsgebieden	Toetsingselementen
Beleids- en bestuursprocedures en processen en checks & balances	<ul style="list-style-type: none">- Besluitvorming (wijze waarop men binnen de beleidskaders en procedures tot besluitvorming komt op de verschillende beleids-terreinen; voorbereiding, informatieverstrekking, sfeer en openheid, afwegingen en keuzes)<ul style="list-style-type: none">→ mate waarin het pensioenfonds procedureel de zaken inzichtelijk en op orde heeft→ mate waarin het beleid op een gestructureerde en planmatige wijze tot stand komt→ mate waarin het pensioenfonds daarmee aan de eisen voor goed pensioenfondsbestuur voldoet- Stakeholdersinvloed (met name evenwichtige belangenafweging in de diverse gremia)- Transparantie(beleid), formele vastlegging maar ook transparantie naar de stakeholders- Onafhankelijkheid (met name evenwichtig optreden, compliance)- Ingebouwde controles in verschillende processen, en onderdelen (beleggings-, communicatie-, indexatie-, premiebeleid en uitbestedingsbeleid)- Aansturing van externe partijen (adviseurs en partijen aan wie werkzaamheden zijn uitbesteed)<ul style="list-style-type: none">→ mate waarin het bestuur op alle onderdelen 'in control' is
Wijze van aansturing van het pensioenfonds	<ul style="list-style-type: none">- Bestuurlijke structuur, besturingsmodel:<ul style="list-style-type: none">→ mate van afdoende potentieel om fonds goed aan te sturen→ mate van voldoende countervailing power- Deskundigheid- Zelfevaluatie

<p>Wijze waarop door DB wordt omgegaan met de risico's in het algemeen en de wijze waarop het fonds omgaat met de risico's op de langere termijn voor de dekkingsgraad van het pensioenfonds (hierna: wijze omgang risico's)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wijze van risicoanalyse en risicomanagement (risicobeleid) (onder risico's worden begrepen het risicobeleid in het algemeen, zowel operationeel (de administratieve organisatie) als op het gebied van de beleggingen, actuariel gebied, de herverzekeringen en de arbeidsongeschiktheid) → beoordelen van de wijze waarop het bestuur de risicoanalyse en het risicomanagement een plaats heeft gegeven bij het besturen van het pensioenfonds
--	--

Het voorliggende verslag (rapportage) is een weergave van de bevindingen van het Intern Toezicht over verslagjaar 2010. Deze rapportage is in een concept-fase besproken met het Verantwoordingsorgaan in een bespreking in juni 2011 (datum nog in te vullen). Conform afspraken met het Verantwoordingsorgaan zal deze rapportage worden opgenomen in het jaarverslag 2010 waarbij een samenvatting van de reactie van het Verantwoordingsorgaan zal worden toegevoegd.

Werkwijze Intern Toezicht

Het AB heeft voor het intern toezicht de volgende werkwijze gevolgd.

- Kennisname van de verslagen van het DB
- In de (gecombineerde) bestuursvergaderingen is het DB op een aantal door het jaar heen spelende belangrijke zaken specifiek bevraagd.

Sedert augustus 2010 is het DB (zonder AB) niet meer als zodanig bijeengeweesd maar steeds gezamenlijk met het AB, waardoor er geen sprake meer was van een feitelijke scheiding tussen het AB en DB. Hiervoor werd gekozen vanwege het intensieve overleg dat vereist was ter invulling en uitvoering van de werkzaamheden voortvloeiende uit de bekendmaking door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 17 augustus 2010 van zijn besluit om het generieke uitstel voor pensioenfondsen die een initiële korting in hun herstelplan hadden opgenomen, waaronder het Notarieel Pensioenfonds, te laten vervallen.

Naar de mening van het Intern Toezicht is deze ontwikkeling van het niet langer apart vergaderen van invloed geweest op de aard van de uitoefening van zijn toezichtfunctie, met name in termen van rolvastheid en effectiviteit. Waar het Intern Toezicht in zijn verslag over 2009 reeds meldde te neigen naar een wijziging van de bestuursstructuur (thans nog een one-tier board), is in de loop van het verslagjaar de aandacht nadrukkelijk verlegd naar een structureel andere aanpak van het intern toezicht, als onderdeel van een discussie over de totale governance van het fonds. Rekening houdend met deze ontwikkeling heeft het Intern Toezicht gemeend dat - in afwachting van de uitkomsten van dit onderzoek - het verslag van het Intern Toezicht over 2010 beperkt kan blijven tot een formele toetsing en een beperkte materiële toetsing van de naleving van de op het DB rustende taken.

Het Intern Toezicht erkent dat de feitelijke uitvoering van zijn formele functie hierdoor is achtergebleven ten opzichte van de reikwijdte van het geambieerde toetsingskader.

Bijzondere omstandigheden 2010

2010 was een jaar met een aantal bijzonder gebeurtenissen.

Met name de ontwikkeling van de dekkingsgraad, het vervallen van het generieke uitstel, de korting op de aanspraken, en de voorzitters- en naderende secretariswissel in het bestuur, hebben een belangrijk deel van de bestuursagenda uitgemaakt.

Daarnaast is van belang dat in de loop van 2010 zowel bij het AB, als het DB, als bij het Intern Toezicht, als bij het Verantwoordingsorgaan, UNP en de KNB de noodzaak onder ogen werd gezien om te onderzoeken of door middel van een herziening van de totale governance van het pensioenfondsbestuur (waaronder begrepen het functioneren van het bestuur, intern toezicht, verantwoording en uitvoering) het functioneren van

het Notarieel Pensioenfonds kan worden geoptimaliseerd. Onder begeleiding van externe deskundigen (met specifieke deskundigheid op het terrein van Pension Fund Governance) is een onderzoek gestart waarin zowel het bestuur van het Notarieel Pensioenfonds, het Verantwoordingsorgaan, KNB en UNP participeren en dat naar verwachting in 2011 zal worden afgerond door middel van een invoering van een andere governance structuur.

Bevindingen

De door het Intern Toezicht uitgevoerde toetsing van de naleving van de op het DB rustende taken in 2010 ziet op de volgende onderwerpen.

1. Beleids- en bestuursprocedures en processen en checks & balances

Eind 2009 is het bestuursprotocol vastgesteld. Op grond van de ontvangen informatie concludeert het Intern Toezicht dat de daarin beschreven procedures in de praktijk worden nageleefd.

Verder is een statutenwijziging voorbereid in overeenstemming met de door DNB gemaakte opmerkingen. Effectuering van de wijziging wacht op de vereiste goedkeuring van de Minister van Justitie.

Achteraf moet geconstateerd worden dat het volgen van de formele procedure waarlangs statutenwijzigingen dienen plaats te vinden in dit traject de nodige haken en ogen heeft gekend. Het Verantwoordingsorgaan heeft hierin in de signalerende functie een goede rol gespeeld.

Met betrekking tot de beleidsprocedures constateert het Intern Toezicht dat het, als gevolg van de gedaalde dekkingsgraad, vereiste herstelplan tijdig is ingediend bij DNB en bovendien is goedgekeurd.

Het Intern Toezicht is van mening dat het bestuur bij de totstandkoming van de besluitvorming over de korting van de aanspraken de nodige zorgvuldigheid heeft betracht en aandacht heeft gegeven aan een evenwichtige belangenbehartiging door het onderzoeken van verschillende mogelijkheden. In dit kader wijst het Intern Toezicht specifiek op de beperkte autonome herstelkracht (in de betekenis van beperkte inzetbaarheid van sturingsmiddelen) van het Notarieel Pensioenfonds.

Tegen de door DNB geëiste korting op pensioenaanspraken is bezwaar gemaakt. Omdat dit bezwaar geen opschortende werking heeft is eind 2010 een voorlopige voorziening gevraagd. Dit verzoek is op 30 november 2010 door de Rechtbank Rotterdam afgewezen. Vervolgens is van overige openstaande rechtsmiddelen afgezien. Begin 2011 heeft DNB het bezwaar tegen de korting afgewezen.

Met UNP en de vermogensbeheerders zijn de gebruikelijke overeenkomsten gesloten en de voor de uitvoering daarvan vereiste mandaten verleend.

Voor het toezicht op het pensioenbeleid ontving het Intern Toezicht na vaststelling door het DB de agenda's en notulen van de DB vergaderingen.

Daarnaast worden de kwartaalrapportages door de directeuren van UNP in voltallige bestuursvergaderingen toegelicht en uitvoerig besproken. Een en ander geeft het Intern Toezicht geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

In het Verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2009 is een aantal opmerkingen gemaakt over de processen en procedures in het Notarieel Pensioenfonds. Het Intern Toezicht constateert dat het bestuur hier in 2010 niet volledig uitvoering aan heeft kunnen geven en dat de communicatie met het Verantwoordingsorgaan in de eerste helft van 2010, als gevolg van de grote werkdruk, helaas enigszins in het gedrang is gekomen. Wel constateert het Intern Toezicht dat aan verbetering wordt gewerkt. Zo is na de voorzitterswisse-

ling de communicatie met het Verantwoordingsorgaan en DNB naar het oordeel van het Intern Toezicht duidelijk verbeterd.

Verder heeft het Intern Toezicht geconstateerd dat het bestuur in beleidsmatige zin meer aandacht besteedt aan het communicatiebeleid in de volle breedte.

Het actualiseren van de communicatie naar belanghebbenden is een taak die in opdracht en onder verantwoordelijkheid van het bestuur wordt uitgevoerd door UNP.

Zoals ook eerder beschreven in dit verslag onder 'Bijzondere omstandigheden 2010' is eind 2010 gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden om bestuur en uitvoering te optimaliseren.

2. Wijze van aansturing van het pensioenfonds

Bestuurlijk functioneren

De persoonlijke omstandigheden van de voorzitter hebben gedurende 2010 geleid tot zijn terugtreden. Besloten is om de nieuwe voorzitter een zakelijke vergoeding te betalen.

Deskundigheid en zelfevaluatie functioneren

Er is een deskundigheidsplan opgesteld waarin onderscheid wordt gemaakt tussen de deskundigheidseisen die aan het individuele bestuurslid worden gesteld (niveau 1) en de eisen die aan het bestuur als geheel (niveau 2) worden gesteld. Deze eisen zien op de volgende aandachtsgebieden:

- besturen van een organisatie;
- relevante wet- en regelgeving;
- pensioenregelingen en pensioensoorten;
- financieel technische en actuariële aspecten;
- administratieve organisatie en interne controle (beheer);
- uitbesteding;
- communicatie.

Het Intern Toezicht is van mening dat het bestuur in 2010 passende maatregelen heeft genomen om de deskundigheid van het bestuur te bevorderen en te toetsen. Zo hebben alle bestuursleden de door de Unie van Beroepspensioenfondsen georganiseerde tweedaagse opleiding voor pensioenbestuurder gevolgd.

Ter uitvoering van de periodieke zelfevaluatie heeft het bestuur in december 2010 en januari 2011 deelgenomen aan een deskundigheidstoets, zulks met een bovengemiddeld resultaat ten opzichte van collega-bestuurders van beroepspensioenfondsen die de UvB-deskundigheidstoets ook hebben gemaakt.

Daarnaast laat het AB zich bijstaan door de adviserend actuaris en medewerkers van UNP met betrekking tot toelichting van ontwikkelingen en actualiteiten op het gebied van pensioenfondsbeheer.

Wat betreft het vermogensbeheer laat het bestuur zich door middel van periodieke vergaderingen adviseren door de Beleggingscommissie die bestaat uit drie externe deskundigen.

Het bestuur streeft er naar dat van een drietal daartoe aangewezen bestuursleden telkens tenminste twee personen aanwezig zijn bij de betreffende vergaderingen van de Beleggingscommissie.

3. Wijze omgang risico's

Risicobeheersing

Het Intern Toezicht constateert dat de gevolgen van het nieuwe FTK, in combinatie met de financiële en economische crises en de gecorrigeerde sterftetabellen, voor de dekkingsgraad van het Notarieel Pensioenfonds, in vergelijking met andere fondsen, beperkt zijn gebleven. Tegelijkertijd is geconstateerd dat er met inachtneming van het gewenste risicoprofiel een zeer beperkt aantal instrumenten voorhanden is waarmee het Notarieel Pensioenfonds haar financiële herstel kan ondersteunen. Hieruit en uit het gestaag verlopende

herstel van de financiële positie van het Notarieel Pensioenfonds mag volgens het oordeel van het Intern Toezicht worden afgeleid dat de beheersing van de financiële risico's de toets der kritiek heeft doorstaan. De beoordeling van de wijze waarop met de overige financiële risico's en de niet-financiële risico's is omgegaan heeft zich beperkt tot de reguliere bespreking van deze onderwerpen in de bestuursvergaderingen.

Het verslag van de accountant 2009 is naar tevredenheid van het Intern Toezicht in het voltallige bestuur besproken en het DB heeft toegezegd adequaat te zullen reageren op de hieruit voortvloeiende actiepunten.

Het Intern Toezicht constateert dat het DB nog geen gevolg heeft gegeven aan het voornemen om de certificerende actuaris en de adviserende actuaris van verschillende organisaties afkomstig te laten zijn. Het bestuur heeft besloten zulks met ingang van het verslagjaar 2011 te effectueren.

Concluderende opmerkingen

Kijkend naar de uitkomsten van de toetsing op de naleving van de op het DB rustende taken is het Intern Toezicht van mening dat het DB ondanks de grote druk waaronder in 2010 gewerkt moest worden op verantwoorde wijze invulling heeft gegeven aan zijn verantwoordelijkheden.

Het Intern Toezicht is van mening dat het intern toezicht voor de komende jaren anders dient te worden vormgegeven waarbij het toetsingskader als omschreven in de inleiding uitgangspunt dient te zijn. Dit onderstreept het belang om nog in 2011 definitieve besluiten te nemen over de vormgeving van het intern toezicht en de implementatie daarvan.

Samenvatting van het Verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2010

De onderstaande samenvatting is afkomstig uit het Verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2010, vastgesteld mei 2011. Het volledige Verslag van het Verantwoordingsorgaan is te vinden op de website van het Notarieel Pensioenfonds (www.snpf.nl)

Samenvatting

Zoals het nieuwe organen vaak vergaat, heeft het bepalen van de positie van het Verantwoordingsorgaan (VO) tijd en inspanning gekost. Na de verslagen over 2008 en 2009 overlegt het VO hierbij haar verslag 2010. Daarin staat een oordeel over het door het bestuur gevoerde beleid.

Het VO hecht eraan, dat haar verslag niet alleen voldoet aan de eisen die de regelgeving daaraan stelt. Het VO vindt het evenzeer van belang dat haar verslag ook gelezen kan worden door belanghebbenden die beperkt zijn in hun kennis van de pensioenmaterie. Om die reden bevat het verslag op sommige plaatsen beschouwingen waarvan wellicht geoordeeld kan worden dat deze buiten de opdracht van het VO vallen.

Het VO is in 2010 tien maal plenair bijeengekomen. Daarnaast heeft diverse malen overleg plaatsgevonden tussen de voorzitters van het VO en SNPF, hebben leden van het VO deelgenomen aan diverse werkgroepen en werd - met name door de secretaris - veel werk verzet in "eigen tijd".

1. Het bestaansrecht van het fonds

Een goede pensioenregeling, die ook door de KNB als een door haar te behartigen belang dient te worden beschouwd, staat op zich niet ter discussie. Wel is het VO van mening, dat de vraag of dit gerealiseerd dient te worden door middel van een zelfstandig SNPF als eerste moet worden beantwoord na implementatie van de nieuwe bestuursstructuur.

2. Bestuur en uitvoeringsorganisatie UNP

Het VO constateert dat het proces van wijziging van de bestuursstructuur weliswaar langzaam op gang kwam, maar dat dit inmiddels met deskundige hulp van pensioenadviseur Montae in een adequaat tempo plaats vindt.

Het VO heeft onvoldoende bevredigende antwoorden gekregen op vragen over deskundigheid van het bestuur. De openheid op dit punt dient te worden verbeterd.

Na het afstoten van "St. Yves" dient volgens het VO de vraag te worden beantwoord over nut en noodzaak van zelfstandigheid van UNP, mede omdat uit het bestuursverslag niet blijkt of de bestuursondersteunende kwaliteiten van UNP voldoende worden benut.

Verder is het VO van mening dat in 2010 het bestuur haar relatie met het VO nog niet zodanig inhoud heeft gegeven, dat optimale synergie voor de betrokkenen bij het pensioenfonds mogelijk wordt.

Het feitelijk beëindigen van het onderscheid tussen uitvoerend en niet-uitvoerend bestuurders (de zogenaamde one tier board) is volgens het VO begrijpelijk, maar het VO vraagt tegelijkertijd uiterste waakzaamheid op het punt van het daardoor in de verdrukking komende interne toezicht. Gezien de verwachte duur van implementatie van de nieuwe bestuursstructuur vindt het VO een overbruggingsregeling voor het intern toezicht een noodzaak.

Het VO is van oordeel dat het bestuur meer nadruk moet leggen en meer ambitie moet tonen op zware beleidspunten, onder andere: herstelplan(varianten), indexering pensioen, premiebeleid, lang(er)leventrend, zelfstandigheid SNPF.

3. De relatie met deelnemers en communicatie

Het VO beoordeelt de communicatie als ontoereikend, niet alleen wat betreft de actieve deelnemers, maar ook ten aanzien van gepensioneerden, nagelaten betrekkingen en “slapende” deelnemers.

4. Het fonds in zwaar weer / herstelplan / korting

Het VO is van oordeel dat het bestuur onvoldoende argumenten heeft gegeven, c.q. onvoldoende helderheid heeft verschaft, voor haar keuzes die hebben geleid tot het huidige herstelplan en de daaruit voortvloeiende korting. Een generieke korting geeft volgens het VO niet zonder meer blijk van een evenwichtige belangenafweging.

Op het gebied van de tegen de kortingsmaatregel gevoerde en te voeren procedure(s) is de openheid voor het VO onvoldoende.

5. Vermogensbeheer en beleggingsbeleid

Beleggen en het aansturen van bekwame beleggers vergt een hoge mate van deskundigheid; a fortiori geldt dat voor het beoordelen daarvan. Om deze reden en de overige in het volledige VO-verslag opgenomen gronden onthoudt het VO zich van een oordeel op dit onderwerp.

6. De inkomstenkant van het fonds / het premiebeleid

Gezien het feit dat de ABTN het premiebeleid als eerste sturingsmiddel vermeldt, is het VO van oordeel dat het bestuur de ontwikkeling van (nieuw) premiebeleid op korte termijn eigener beweging moet initiëren. Daarbij dient tevens aandacht te worden gegeven aan de mogelijkheden van vrijwillige aanvullende pensioenopbouw.

7. De uitgavenkant van het fonds

Het VO vindt onvoldoende antwoorden op vragen over de hoogte van de uitvoeringskosten en de geldigheid/actualiteit van de daarvoor thans gehanteerde norm. Het VO is van oordeel dat daaraan meer aandacht moet worden besteed en dat de transparantie op dit punt vergroot moet worden.

8. Risicomanagement

Het VO constateert vele vormen van risico voor een pensioenfonds. Eerder is door het VO ten aanzien van het risicobeleid een aanbeveling tot retrospectie gedaan. Niet is gebleken dat deze aanbeveling is opgevolgd. Het VO is overigens van mening dat dit onderwerp een zodanige specifieke deskundigheid vraagt dat een betekenisvol oordeel voor het VO niet mogelijk is.

9. Het indexeringsbeleid

Het VO is van oordeel dat de gevolgen van het gedurende jaren achterwege blijven van indexering onvoldoende inzichtelijk worden gemaakt voor deelnemers. De geruststellende berichtgeving over het notarieel pensioen en SNPF verhindert dat degene die inzake dit onderwerp keuzes zal moeten maken (de beroepsgroep) daartoe in voldoende mate wordt toegerust en gestimuleerd.

10. De lang(er)leventrend, de jaren 2010-2060 en nog verder weg

Het VO constateert dat de gehele pensioenbranche moeite heeft met de trend van langer leven. Het VO heeft echter begrip gekregen voor door SNPF gekozen actuariële aannames en het daarop gekozen beleid. Niettemin is het VO van oordeel dat de berichtgeving door SNPF hierover -hoewel wellicht “technisch” correct- verwarrend is geweest; meer duidelijkheid hierover had voorkomen dat een onjuist beeld was ontstaan.

11. Beleid en ambities van het fonds op langere termijn

Onder 2 is hierover al iets gezegd. Het VO is van oordeel dat een proactieve houding bij zware beleidspunten en het stimuleren van de meningsvorming daarover -naast positieve effecten voor de besturing van het fonds- ook een middel is om contact met- en draagvlak bij deelnemers/belanghebbenden te verbeteren.

12. De accountant en zijn onderzoeksverslag

Afgezien van het principiële aspect met betrekking tot de geheimhouding van het accountantsverslag is tussen accountant en VO een werkbare oplossing voor dit onderwerp gevonden. Het goed leesbare en doorwrocht accountantsverslag geeft het VO thans geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

13. De certificerend actuaris en zijn actuarieel rapport

Het VO constateert dat de certificerend actuaris in zijn rapport een aantal ernstige opmerkingen maakt. O.a. dat de financiële situatie slecht is en dat de onderbouwing van het strategisch beleggingsbeleid aan herijking toe is. Vormgeving en aangebrachte verwijzingen maken het rapport van de actuaris goed leesbaar; het rapport is kritisch en maakt een grondige indruk. Het geeft het VO thans geen aanleiding tot vragen of opmerkingen.

14. Verdere aspecten van de jaarrekening

Uit oogpunt van communicatie met de minder geoefende deelnemer beveelt het VO het bestuur aan een toegankelijke en leesbare samenvatting van jaarrekening en toelichting te maken.

15. Varia / Twee actuarissen.

Het VO onderkent het grote belang van de adviserende actuaris en de certificerende actuaris voor een pensioenfonds. Hoewel werkzaam bij het zelfde actuarieel kantoor, heeft het VO voldoende duidelijkheid gekregen over de rol van de twee bij SNPF betrokken actuarissen.

Slot

Het VO onderkent dat in de laatste jaren het besturen van een pensioenfonds een steeds zwaarder en verantwoordelijker taak is geworden. Niet in de laatste plaats als gevolg van het vaker en scherper “meekijken in de keuken” door verantwoordingsorganen en toezichthouders als DNB en AFM. Mede daarom vindt het VO het dan ook van belang om vooraf aan te geven, dat het de taakstelling van het VO is om kritisch te zijn. Dat betekent noodzakelijkerwijs dat onderwerpen die kritiekloos kunnen blijven of wellicht zelfs een pluim verdienen in het verslag van het VO onderbelicht zijn.

Met dit in het achterhoofd is het VO van mening dat de door SNPF, KNB en VO ingeslagen weg naar een nieuwe bestuursstructuur alles in zich heeft om een belangrijke bijdrage te leveren aan een weloverwogen besluitvorming over de toekomst van het notarieel pensioen.

Reactie van het bestuur op het Verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2010.

Het bestuur heeft kennisgenomen van het Verslag over 2010 van het Verantwoordingsorgaan.

Het Verantwoordingsorgaan heeft er voor gekozen om in zijn verslag niet alleen een beoordeling te geven maar tevens de wijze waarop het VO zijn onderzoek heeft uitgevoerd, de overwegingen die bij de totstandkoming van zijn oordeel een rol hebben gespeeld en, in bepaalde gevallen, een uitleg van de specifieke materie voor de achterban. Het VO heeft ook bij een aantal onderwerpen waarover het geen specifiek oordeel uitspreekt meer generieke vragen/opmerkingen opgenomen die richting zouden kunnen geven aan beleidsoverwegingen van het bestuur.

Het VO is ook dit jaar kritisch maar het is gelukkig ook van mening dat in 2010 vooruitgang is geboekt en dat de in de gezamenlijkheid vorm te geven nieuwe bestuursstructuur, mits met voldoende voortvarendheid opgepakt, de oplossing besloten ligt van een aantal hoofdvraagstukken die ook in zijn samenvatting tot uitdrukking komen (intern toezicht, draagvlak, communicatie, bestuurskwaliteit).

Het volledige verslag van het VO is terug te vinden op de website van SNPF.

Het bestuur wil als volgt op het verslag en met name op de in de samenvatting genoemde kritiekpunten reageren:

- I. Ten aanzien van de bestuurskwaliteit heeft het bestuur in zijn verslag Intern Toezicht ten aanzien van de in 2010 en 2011 genomen stappen aangegeven wat het heeft gedaan aan deskundigheidsbevordering. In dat verslag is onder meer aangegeven dat alle bestuursleden met goed gevolg de deskundigheidstoets hebben afgelegd. In 2011 zal zowel door het bezien van de samenstelling van het bestuur in het licht van de nieuwe governance structuur, als in de naleving van het generieke deskundigheidsplan weer een volgende stap op dit gebied worden gezet. Ook de vraag ten aanzien van de wellicht onvoldoende benutting van de beschikbare bestuursondersteunende kwaliteiten van UNP zal in het kader van de nieuwe governance structuur aan de orde komen.
- II. Het veranderen van de vergaderstructuur van het bestuur in de loop van 2010 heeft, zoals het VO ook zelf constateert, plaatsgevonden met het oog op een beter functioneren van het bestuur en een betere kwaliteit van de besluitvorming. Formeel heeft het VO gelijk als het aangeeft dat daarmee afbreuk wordt gedaan aan de structuur waarbinnen het intern toezicht moet plaatsvinden. Feitelijk is het bestuur nog steeds van mening dat er een adequate toetsing van het dagelijks beleid heeft plaatsgevonden. Het bestuur is wel met het VO van mening dat dit niet een juiste structuur is, en werkt, met het VO en KNB, aan een structuur waarin dit aangepakt wordt. De suggestie om, in afwachting van de implementatie van de nieuwe structuur, een overbruggingsmaatregel te treffen neemt het bestuur in overweging indien er vertraging zou op treden in de nu voorliggende plannen.
- III. Het bestuur erkent dat op het gebied van communicatie verbetering nodig is in het belang van het creëren van begrip en draagvlak bij alle belanghebbenden. Hiertoe is inmiddels extra capaciteit bij UNP toegevoegd (zowel voor bestuursondersteuning als voor communicatie) hetgeen een zichtbare verbetering teweeg zal brengen in de tweede helft van 2011.

- IV. Ten aanzien van de wijze waarop de korting is doorgevoerd kan het bestuur zich minder vinden in de conclusie van het VO. Het aanbrengen van een evenredige korting duidt niet per definitie op een onevenwichtige belangenafweging. Er zijn ten aanzien van het doorvoeren van kortingen veel scholen en er is helaas geen absolute waarheid. Het bestuur is van mening dat het hierbij zorgvuldig heeft gehandeld. Het bestuur erkent wel dat de communicatie over de korting richting de gepensioneerden beter had gekund. Helaas heeft het bestuur door de korte tijdslijnen niet kunnen voldoen aan de toezegging om de gepensioneerden nog voor de algemene bekendmaking een toelichting te geven op de doorgevoerde kortingsmaatregel.
- V. Ten aanzien van het premiebeleid heeft het bestuur er voor gekozen om dit opnieuw te bezien mede in het licht van de thans lopende discussie over het nieuwe pensioenakkoord. De suggestie van het VO om de mogelijkheid van vrijwillige aanvullende pensioenopbouw in te bouwen, zal het bestuur in haar beschouwing betrekken.
- VI. De conclusie, tenslotte, van de certificerend actuaire dat de financiële situatie van het fonds slecht is, is een technisch onvermijdbare conclusie, gegeven de dekkingsgraad op rapportagedatum en de beperkte sturingsmogelijkheden waar het Notarieel Pensioenfonds thans over kan beschikken. Dit laat onverlet dat het bestuur van mening is dat het onder moeilijke omstandigheden, binnen de mogelijkheden van het Notarieel Pensioenfonds, een prudente koers heeft gevaren.

Tot slot:

Het bestuur is het VO erkentelijk niet alleen voor de inspanning die het wederom heeft verricht in het uitoefenen van zijn taak maar ook voor zijn constructieve bijdrage aan het vormgeven van de nieuwe governance structuur die in de loop van 2011 haar beslag zal krijgen.

Samenvatting van het verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2009

De onderstaande samenvatting is afkomstig uit het Verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2009, vastgesteld op 25 juni 2010. Het volledige verslag van het Verantwoordingsorgaan is te vinden op de website van het Notarieel Pensioenfonds (www.snpf.nl)

Samenvatting

In **deel 1** van het verslag is opnieuw aandacht besteed aan de structuur inzake het orgaan, de taak en bevoegdheden. Het verantwoordingsorgaan is geen medebestuursorgaan en geconstateerd wordt dat het orgaan niet over enig reglementair pressiemiddel beschikt. Het bestuur van de KNB, als instantie met de bevoegdheid tot benoeming, schorsing en ontslag van bestuursleden van het pensioenfonds, beschikt daarmee als enige over - beperkte - mogelijkheden invloed uit te oefenen op het beleid.

Het verslag bevat niet slechts een (beperkt) oordeel maar ook de weergave van het gedane onderzoek. Het verslag bevat diverse impliciete of expliciete aanbevelingen en vragen.

In **deel 2** wordt een terugblik gedaan op het in 2009 moeitevol tot stand gebrachte verslag over 2008 en de follow-up daarvan in de eerste helft van 2010. De schriftelijke beargumenteerde reactie op het verslag, waartoe het bestuur verplicht is, wordt als teleurstellend en niet voldoende gekenschetst. De beoogde interactie tussen orgaan en bestuur kwam niet op gang. Gevraagde stukken werden, net als inzake 2008, moeizaam of niet verkregen. Het orgaan oordeelt dat de communicatie van de zijde van het bestuur richting orgaan aanzienlijke verbetering behoeft opdat de inspanningen van het orgaan overeenkomstig de STAR-code en statuten tot hun recht komen.

In **deel 3** worden aan de hand van het Jaarverslag 2009 specifieke onderwerpen behandeld en worden ook meerjarige onderwerpen aangesneden. Daarbij wordt op een groot aantal onderwerpen inzake 2008 teruggekomen omdat de reactie van het bestuur daarop niet voldoende was.

Het communicatiebeleid met de achterban behoeft een inhaalslag.

De relatie bestuur fonds en bestuur KNB staat met te veel vertraging medio 2010 op de agenda van het fonds.

De bestuursstructuur van het fonds behoeft opnieuw aandacht, o.a. omdat het statutair geregelde intern toezicht niet goed werkt, ook al hebben de betrokkenen hun best gedaan.

Als een belangrijk onderwerp wordt uitvoerig ingegaan op het indexeringsbeleid, mede gelet op de ambities van het fondsbestuur. Er wordt een grote discrepantie geconstateerd tussen ambities en mogelijkheden. Terwijl in de stukken als nominale dekkinggraad 95% wordt vermeld - een niet onrustbarend lijkend percentage - is de werkelijkheid dat, gelet op de geschatte Europese inflatie, de reële dekkinggraad slechts 64,5% is. De benodigde dekkinggraad om volledig te kunnen indexeren belooft 155%. Het fondsbestuur laat na om die percentages te noemen. Er is dus een ernstige verschraling aan de gang; die treft niet alleen de gepensioneerden, maar straks ook de notariële ondernemers, de werknemers en de nagelaten betrekkingen, en de vraag is of dit uit oogpunt van sociale verhoudingen nog aanvaardbaar is. De door het bestuur gegeven informatie wordt onvoldoende transparant geoordeeld.

De positie van de vorig jaar verzelfstandigde uitvoeringsorganisatie dient, mede gelet op het „vertrek” van “St. Yves”, opnieuw onder de loop te worden genomen.

Inzake het beleggingsbeleid vermeldde het verslag 2008 een onthouding van een oordeel wegens ontbreken van zicht op de bekwaamheid en kwaliteit van de aansturing. Dat is over 2009 niet anders. Het bestuur

treedt hier camouflerend op. Het orgaan spreekt overigens geen grote ongerustheid uit. Inzake het risicobeleid,

onderdeel van beleggingsbeleid, zoekt het bestuur alleen op papier aansluiting bij de wensen van de beroepsgroep.

De verwerking van de langentrend heeft een onverwachte winst opgeleverd. Het bestuur was - pas sinds 2007- voorzichtiger dan strikt nodig was. Gelet op de demografische ontwikkelingen blijft dit echter een warm aanbevolen aandachtspunt.

Inzake de rol van de accountant zijn een aantal aandachtspunten uitgediept.

Het bestaansrecht van het fonds staat niet ter discussie; doel en ambities des te meer. In dat kader worden genoemd: het verplichte karakter, versobering, indexering en dreigend welvaartsverlies, premiehoogte, wensen achterban, vrijwillige suppletie. Stuk voor stuk beleidspunten die verdere aandacht vergen.

Reactie van het bestuur op het Verslag van het Verantwoordingsorgaan over 2009.

De volledige Reactie van het bestuur is te vinden op de website van het Notarieel Pensioenfonds (www.sn timer.nl)

Samenvatting

In het overleg op 3 juni 2010 tussen het bestuur en het VO is besproken dat het VO zich met name zou moeten richten op (de hoofdpunten van) het door het bestuur gevoerde beleid en minder op de wijze van uitvoering.

In deze samenvatting reageert het bestuur op de door het VO genoemde en ook door het bestuur erkende hoofdpunten van beleid:

Indexering

Het indexeringsbeleid staat inmiddels hoog op de politieke agenda. Uit de vele discussies blijkt dat dit onderwerp nog niet is uitgekristalliseerd. Het bestuur meent daarom dat hierover nog geen concrete uitspraken gedaan kunnen worden.

Wat betreft het notarieel pensioen zal toch aan de orde moeten komen of de notariële wereld bereid is daarvoor de prijs te betalen. 1% indexatie vraagt al een premieverhoging van ongeveer 30%.

Als het Notarieel Pensioenfonds zou kiezen voor alleen toekomstige onvoorwaardelijke indexering op basis van de Europese inflatie zou dat zeker een zeer forse premieverhoging betekenen. Daarbij moet wel bedacht worden dat met alleen toekomstige indexering ook een scheiding komt tussen reeds opgebouwde aanspraken en de toekomstig op te bouwen rechten.

Het bestuur blijft er daarom vooralsnog voor kiezen alleen te indexeren uit de overwinst op de beleggingen. Elk jaar in november wordt dit voor het komende jaar aan de hand van een aantal criteria bepaald (zie Notariaat en Pensioen nr. 2).

Beleggingsbeleid

Het bestuur kan zich niet vinden in de opmerking dat t.a.v. het beleggingsbeleid camouflerend wordt opgetreden. Integendeel: het strategisch beleggingsbeleid (vastgesteld aan de hand van ALM studies) is neergelegd in stukken die bij het VO bekend zijn, de functie van de externe beleggingscommissie is bij het VO bekend, het beleggingsplan is aan het VO toegestuurd en wat betreft de keuze van de vermogensbeheerders kan het VO uit de notulen van de AB vergadering zien dat hierover wordt gediscussieerd.

Langlevensrisico

Het langlevensrisico is steeds een aandachtspunt van het bestuur geweest. De door het bestuur gehanteerde tafels hebben bijna altijd geresulteerd in "winst". Toen in 2009 bleek dat de tot dan toe gehanteerde tafels "overprudent" waren, is besloten (mede in overleg met accountant en actuaris) over te stappen op de tafels van het Actuarieel Genootschap. In 2010 komen nieuwe tafels en vooruitlopend daarop heeft de DNB aanbevolen de technische voorziening al voor de jaarrekening 2009 met 4,8% te verhogen. Het bestuur heeft besloten deze aanbeveling te volgen.

Doel en Ambities

Bij de invoering van de Wet Verplichte Beroepspensioenregeling heeft de KNB uitdrukkelijk bij de minister het verplichte karakter van het notarieel pensioen (neergelegd in de eigen pensioenwet) onder de aandacht gebracht. Het bestuur is dan ook van mening dat dit punt binnen de KNB bediscussieerd zal moeten worden. De inhoud van de pensioenregeling zal zeker regelmatig tegen het licht moeten worden gehouden ook in samenspraak met KNB, ledenraad en ringen. Bij de laatste grote wijziging van de regeling in 2007 is dit ook

gebeurd. Wellicht zal ook de inmiddels nieuw opgerichte vereniging om de belangen van de doelgroep te behartigen in dit overleg moeten worden betrokken.

De mogelijkheid tot vrijwillige pensioeninkoop is wel al in de regeling opgenomen (art18 lid 9). Tot nu toe is daar geen uitvoering aan gegeven omdat er fiscale bezwaren aan kleven (niet aftrekbaar). Over dit punt is overleg gaande met de belastingdienst.

J A A R R E K E N I N G

Geconsolideerde balans per 31 december (na resultaatbestemming)

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
Directe vastgoedbeleggingen ¹	€ 9.350.000	€ 9.550.000
Aandelen ²	233.751.339	224.242.572
<i><u>Vastrentende waarden:</u></i>		
Obligaties ³	468.277.288	419.764.042
Obligatiebeleggingsfondsen ⁴	223.923.512	194.690.246
Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes ⁵	63.827.282	99.953.971
Derivaten ⁶	5.607.302	4.790.400
<i><u>Overige beleggingen:</u></i>		
Private Equity ⁷	33.366.268	20.192.884
Overige beleggingen ⁸	-	3.485.109
	<u>€ 1.038.102.991</u>	<u>€ 976.669.224</u>
Materiële vaste activa ⁹	<u>€ 258.139</u>	<u>€ 312.476</u>
Vorderingen en overlopende activa		
Lopende interest	-	1.801
Overige vorderingen ¹⁰	797.460	1.577.538
Overlopende activa	6.824	4.426
	<u>€ 804.284</u>	<u>€ 1.583.765</u>
Overige activa		
Liquide middelen ¹¹	<u>€ 2.965.245</u>	<u>€ 5.852.688</u>
	<u>€ 1.042.130.659</u>	<u>€ 984.418.153</u>

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Kapitaal en reserves		
Stichtingskapitaal	€ 91	€ 91
Algemene reserve ¹²	(48.096.287)	(44.864.378)
	<u>€ (48.096.196)</u>	<u>€ (44.864.287)</u>
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen ¹³	€ 1.061.638.792	€ 988.817.360
Overige technische voorziening ¹⁴	5.405.208	4.671.640
	<u>€ 1.067.044.000</u>	<u>€ 993.489.000</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Uitkeringen	115.652	150.767
Overige schulden en overlopende passiva ¹⁵	23.067.203	35.642.673
	<u>€ 23.182.855</u>	<u>€ 35.793.440</u>
	<u>€ 1.042.130.659</u>	<u>€ 984.418.153</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten

	2010	2009
Baten		
Bijdragen ¹⁶	€ 30.377.262	€ 32.401.822
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds ¹⁷	87.424.886	61.782.519
	€ 117.802.148	€ 94.184.341
Lasten		
Pensioenuitkeringen ¹⁸	€ 44.699.726	€ 43.668.718
Uitvoerings- en administratiekosten ¹⁹	2.867.229	2.303.900
Mutatie overige voorziening	733.568	47.478
<i>Mutatie voorziening pensioenverplichtingen:</i>		
Pensioenopbouw	24.000.000	25.990.000
Korting aanspraken	(21.163.000)	-
Rentetoevoeging	12.533.000	24.149.000
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	(50.733.000)	(46.682.000)
Wijziging marktrente	80.565.000	(32.000.000)
Wijziging overlevingstafels	27.856.000	(61.264.000)
Opslag verwachte nieuwe prognose tafel (4,8%)	-	45.289.000
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	(324.467)	(2.854.611)
	€ 121.034.056	€ (1.352.515)
Saldo van baten en lasten	€ (3.231.908)	€ 95.536.856
Bestemming saldo		
Mutatie algemene reserve	€ (3.231.908)	€ 95.536.856

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Kasstroom uit pensioenuitvoeringsactiviteiten		
ontvangen premies	€ 30.699.684	€ 31.741.377
ontvangen in verband met overdracht van rechten	27.089	50.818
betaalde pensioenuitkeringen	(44.577.282)	(43.586.522)
betaald in verband met overdracht van rechten	-	-
betaalde pensioenuitvoeringskosten	(2.491.389)	(1.959.099)
	<u>€ (16.341.898)</u>	<u>€ (13.753.426)</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
verkopen en aflossingen van beleggingen	€ 19.685.002.306	€ 1.437.170.721
ontvangen directe beleggingsopbrengsten	28.951.975	24.239.174
aankopen beleggingen	(19.692.256.457)	(1.447.914.388)
betaalde kosten van vermogensbeheer	(1.879.424)	(1.972.630)
	<u>€ 19.818.400</u>	<u>€ 11.522.877</u>
Netto-kasstroom	<u>€ 3.476.502</u>	<u>€ (2.230.549)</u>
Koers- en omrekeningsverschillen op liquide middelen	€ 7.719.624	€ (172.848)
Mutatie liquide middelen	<u>€ 11.196.126</u>	<u>€ (2.403.397)</u>

Dit kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Beginstand 1 januari		
Liquide middelen eigen beheer	€ 5.852.688	€ 5.014.072
Liquide middelen inzake beleggingen	20.848.278	24.090.291
	<u>€ 26.700.966</u>	<u>€ 29.104.363</u>
Eindstand 31 december		
Liquide middelen eigen beheer	€ 2.965.245	€ 5.852.688
Liquide middelen inzake beleggingen	34.931.847	20.848.278
	<u>€ 37.897.092</u>	<u>€ 26.700.966</u>
Mutatie liquide middelen	<u>€ 11.196.126</u>	<u>€ (2.403.397)</u>

Toelichting op de geconsolideerde en enkelvoudige jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening

Grondslagen algemeen

Dit jaarverslag is opgesteld op basis van in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening, zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfondsen (RJ 610). In de balans hebben de pensioen- en verzekeringsverplichtingen en de daar tegenover staande beleggingen een langlopend karakter. Posten met een kortlopend karakter zijn opgenomen onder de vlottende activa en passiva inzake beleggingen en overige activa en passiva. In de balans is de algemene reserve gelijk aan het totaal van de beschikbare middelen verminderd met het totaal van de verplichtingen. Alle baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Het Notarieel Pensioenfonds laat alle mutaties in de algemene reserve via de staat van baten en lasten lopen, tenzij dat niet is toegestaan. Als gevolg daarvan zijn de baten en de lasten in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioen- en verzekeringsverplichtingen.

Schattingswijziging Voorziening Pensioenverplichtingen

Voor berekening van de voorziening pensioenverplichtingen zijn de prognosetafels ten opzichte van voorgaand boekjaar gewijzigd. Per ultimo 2010 wordt gebruikt gemaakt van de meest recente prognosetafel, namelijk de AG prognosetafels 2010-2060. Het effect van deze overgang is € 27,9 miljoen.

Vermogenspresentatie

Het vermogen wordt gepresenteerd op basis van de fondsvermogenmethode. Dit houdt in dat onderscheid wordt gemaakt tussen eigen vermogen (stichtingskapitaal en reserves) en pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen is het totaal van de activa verminderd met het totaal van de verplichtingen, inclusief de pensioenverplichtingen. Het totaal van eigen vermogen en voorziening pensioenverplichtingen is beschikbaar voor de nakoming van de pensioendoelstellingen.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van het Notarieel Pensioenfonds en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop beslissende zeggenschap op de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld. In de consolidatie is de volgende groepsmaatschappij opgenomen: Uitvoeringorganisatie Notariële Pensioenen B.V. te Den Haag, 100%.

Schattingen

Voor het opstellen van de jaarrekening is gebruik gemaakt van schattingen en veronderstellingen, die van invloed zijn op gerapporteerde activa, passiva en baten en lasten. Dit is vooral het geval bij het bepalen van de voorzieningen pensioen- en verzekeringsverplichtingen. Achteraf kan blijken dat de gerapporteerde waarde afwijkt van de feitelijke waarde.

Verwerking

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Waardering

Alle beleggingen van het Notarieel Pensioenfonds betreffen financiële instrumenten, inclusief derivaten. Financiële instrumenten worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de actuele waarde van het actief of de verplichting. Vervolgens worden financiële activa en financiële verplichtingen op het volgende waarderingsmoment gewaardeerd tegen de actuele waarde, tenzij anders vermeld. De actuele waarde is het bedrag waarvoor een actief of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen, die onafhankelijk zijn. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de transacties niet in het kader van executie of liquidatie worden uitgevoerd. De actuele waarde is gebaseerd op marktprijzen, tenzij anders vermeld.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het Notarieel Pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld Leningen Onder Schuldbekenenis, zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken.

Waardeveranderingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van financiële instrumenten. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als opbrengst beleggingen direct in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Waardeveranderingen van andere financiële activa en financiële verplichtingen worden direct in het resultaat opgenomen.

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta

De waarde van de ultimo standen van activa en passiva gehouden buiten de eurozone worden omgerekend in euro tegen de koersen per balansdatum. De hieruit voortvloeiende omrekeningsverschillen worden verantwoord in de post beleggingsresultaat.

Baten en lasten in vreemde valuta worden omgerekend in euro tegen de koersen per transactiedatum. Ook de verschillen tussen de transactiekoers en de koers van afwikkeling worden opgenomen in het beleggingsresultaat. Voor beleggingen in het buitenland gelden dezelfde voorschriften.

Beleggingen voor risico pensioenfonds

Alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde met uitzondering van de post “overige beleggingen”. De post overige beleggingen wordt tegen nominale waarde opgenomen.

Deelnemingen

Deelnemingen waarin het Notarieel Pensioenfonds invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode, worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van het Notarieel Pensioenfonds in de netto vermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten van de deelnemingen vanaf het moment van verwerving, bepaald volgens de grondslagen zoals vermeld in deze jaarrekening. In de winst-en verliesrekening wordt het aandeel van het Notarieel Pensioenfonds in het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden deze als een schattingswijziging verantwoord.

Overige activa en passiva

De niet aan de beleggingen toewijsbare vorderingen, kortlopende schulden, overlopende activa en passiva en liquide middelen worden opgenomen tegen kostprijs. Vorderingen zijn opgenomen onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

In de post schulden en overlopende passiva zijn begrepen voorzieningen voor nog te effectueren personeelsbeloningen zoals een reservering vakantiedagen.

Algemene reserve

Het fondsresultaat wordt toegevoegd of onttrokken aan de algemene reserve. Deze reserve is gelijk aan het totaal van de beschikbare middelen verminderd met het totaal van de verplichtingen. De algemene reserve is naast financieringsbron voor eventuele tegenvallers ook bron voor mogelijke toekomstige toeslagen.

Toezichthouder DNB eist dat pensioenfondsen in elk geval minimaal een algemene reserve aanhouden ter grootte van vijf procent van de voorziening pensioenverplichtingen. Dit deel is te zien als een bekleemde reserve.

Herwaarderingsreserve

Voor de waardering van beleggingen op actuele waarde waar geen frequente marktnotering voor is en waarvan de waardeveranderingen in de staat van baten en lasten worden opgenomen, is een herwaarderingsreserve gevormd. De herwaardering is per actief bepaald en de herwaarderingsreserve is enkel gevormd voor de positieve herwaarderingsreserves.

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening is gelijk aan de actuariële contante waarde per 31 december 2010 van de tot die datum opgebouwde pensioenrechten:

- Voor de actieve deelnemers betreft het de aanspraken over achterliggende dienstjaren.
- Voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt mede rekening gehouden met het premievrij gestelde deel van de toekomstige pensioenopbouw.
- Voor zover van toepassing zijn de toeslagen waarover in 2010 door het pensioenfondsbestuur besloten is inbegrepen.

De voorziening is berekend op basis van de volgende actuariële waarderingsgrondslagen:

- Sterfte : volgens de AG prognosetafel 2010-2060. Voorts wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van Watson Wyatt 2010 ervaringssterfte.
- Interest: : conform de rentetermijnstructuur van de actuele nominale marktrente per 31 december 2010 zoals gepubliceerd door DNB. Deze kwam eind 2010 ongeveer overeen met een vaste rekenrente van 3,42%.
- Kosten : voor toekomstige excasso kosten zijn de verplichtingen met 1% verhoogd.

In de voorziening pensioenverplichtingen is een voorziening voor invalidering opgenomen.

Een specificatie van de "Voorziening pensioenverplichtingen" is achterin dit verslag opgenomen.

Overige technische voorziening

De voorziening is berekend op basis van de volgende actuariële waarderingsgrondslagen:

- Sterfte : volgens de AG Prognosetafel 2010-2060 met sterfteprognoseperiode 2011-2060 en ervaringssterfte volgens Towers Watson 2010.
- Interest: : conform de rentetermijnstructuur van de actuele nominale marktrente per 31 december 2010 zoals gepubliceerd door DNB. Deze kwam eind 2010 ongeveer overeen met een vaste rekenrente van 3,42%.
- Kosten : voor toekomstige excasso kosten zijn de verplichtingen met 1% verhoogd.

Staat van baten en lasten

De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen

De premiebijdragen zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsopbrengsten

De beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling. Waardeveranderingen worden verwerkt in de periode waarin zij optreden.

Rentebaten en -lasten worden verantwoord in de staat van baten en lasten voor alle rentedragende instrumenten op basis van het toerekeningsbeginsel met behulp van de effectieve rentemethode op basis van de werkelijke aankoopprijs inclusief directe transactiekosten.

Voor financiële instrumenten die als voor verkoop beschikbaar worden verantwoord, vertegenwoordigen gerealiseerde winsten of verliezen uit verkopen en desinvesteringen het verschil tussen de ontvangen opbrengst en de initiële boekwaarde van het verkochte actief of verplichting onder aftrek van eventuele bijzon-

dere waardeverminderingen die zouden zijn verantwoord in de staat van baten en lasten. Voor financiële instrumenten die tegen reële waarde met waardeveranderingen in de staat van baten en lasten zijn verantwoord, wordt het verschil tussen de boekwaarde aan het einde van de lopende verslagperiode en de vorige verslagperiode verantwoord onder 'indirecte beleggingsopbrengsten'.

Voor derivaten wordt het verschil tussen de reële waarde exclusief overlopende rente aan het einde van de huidige verslagperiode en de vorige verslagperiode verantwoord onder 'indirecte beleggingsopbrengsten'.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Overige baten en lasten in de vermogenssfeer

De overige baten en lasten in de vermogenssfeer zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Waardeoverdrachten/overnames zijn opgenomen tegen de nominale waarde en toegerekend aan de periode waarin ze zijn geëffectueerd.

Interesttoevoeging en toeslagverlening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur primo boekjaar. De interesttoevoeging wordt tegen de rekenrente primo berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar. De toeslag wordt eerst in de rekening van baten en lasten opgenomen als een bestuursbesluit is genomen.

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw wordt toegekend aan de periode waarin de opbouw van pensioenrechten plaatsvindt. Uitzondering hierop is de zogeheten diensttijddoortelling van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid. Deze toekomstige pensioenopbouw wordt toegerekend aan het jaar waarin de deelnemer arbeidsongeschikt wordt, dit wordt weer gecorrigeerd indien de arbeidsongeschikte weer arbeidsgeschikt wordt.

Uitkeringen en kosten (netto)

De uitkeringen en kosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Actualisering marktconforme rekenrente en overige grondslagen

Het effect van de aanpassing van de marktconforme rekenrente en overige actuariële grondslagen op de voorziening pensioenverplichtingen wordt ultimo verslaggevingperiode in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Grondslagen voor het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Voor ontvangen rente is dit de coupondatum.

Onder liquide middelen worden verstaan bij banken aangehouden rekening-courantsaldi en kasmiddelen, en bij banken aangehouden activa die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardevermindering onmiddellijk kunnen worden omgezet in liquide middelen en een oorspronkelijke looptijd niet langer dan één jaar hebben. Dit betreft onder meer callgelden en deposito's. Liquide middelen zijn onderdeel van de beleggingscategorie geldmarktbeleggingen.

Het verschil tussen de in het kasstroomoverzicht opgenomen kasstromen en de mutatie van de in de balans opgenomen liquide middelen wordt veroorzaakt door waardeveranderingen van liquide middelen (inclusief valutakoersverschillen) en wordt afzonderlijk opgenomen als aansluiting tussen de nettokasstroom en de mutatie in liquide middelen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

1) Directe vastgoedbeleggingen

Betreft kantoorpand met parkeergarage en commerciële ruimten aan het Spui te Den Haag, kadastraal bekend als sectie G nr. 5026 A, 2, 3 en 4, groot 27 are.

Het verloop van de vastgoedbeleggingen is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 9.550.000	€ 10.210.000
Herwaardering	(200.000)	(660.000)
Stand per 31 december	<u>€ 9.350.000</u>	<u>€ 9.550.000</u>

Waardebijstelling heeft plaatsgevonden op 31 december 2010 op basis van het taxatierapport van een onafhankelijk en beëdigd taxateur. Het betreft de onderhandse verkoopwaarde onder gestanddoening van de lopende huurovereenkomsten, waarbij in de waardering rekening is gehouden met de huidige leegstand.

2) Aandelen

Onderstaand een overzicht van de totale waarde van de aandelen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Belegde gelden	€ 230.159.083	€ 223.669.123
Beleggingsdebiteuren	243.605	97.385
Liquide Middelen	3.600.579	478.096
Beleggingscrediteuren	(251.928)	(2.032)
Stand per 31 december	<u>€ 233.751.339</u>	<u>€ 224.242.572</u>

De geografische verdeling van de belegde gelden in aandelen is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Europa		
EMU-landen	€ 41.551.741	€ 51.927.766
niet EMU-landen	42.883.784	43.022.272
Noord-Amerika	107.006.838	94.904.998
Latijns-Amerika	-	3.788.888
Japan	18.587.453	12.591.112
Overig Verre Oosten	13.111.464	11.847.415
Australië	6.265.725	3.146.798
Midden Oosten	752.078	-
Zuid-Afrika	-	2.439.874
	<u>€ 230.159.083</u>	<u>€ 223.669.123</u>

Het verloop van de aandelenportefeuille is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 223.669.123	€ 169.261.657
Aankopen	652.685.188	176.725.576
Verkopen	(672.533.807)	(156.076.048)
Gerealiseerde resultaten	13.238.180	2.957.983
Herwaarderingen	13.100.399	30.799.955
Stand per 31 december	<u>€ 230.159.083</u>	<u>€ 223.669.123</u>

Alle aandelen zijn beursgenoteerd en gewaardeerd tegen beurswaarde.

Vastrentende waarden

3) Obligaties

Onderstaand een overzicht van de totale waarde van de obligaties.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Belegde gelden	€ 421.957.428	€ 392.971.446
Beleggingsdebiteuren	15.321.094	10.207.673
Liquide Middelen	34.444.972	20.367.115
Beleggingscrediteuren	(3.446.206)	(3.782.192)
	<u>€ 468.277.288</u>	<u>€ 419.764.042</u>

De belegde gelden in obligaties bevat de onderstaande valuta.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
EUR	€ 294.148.393	€ 192.195.415
DKK	54.881.937	46.056.257
USD	36.558.366	18.517.552
JPY	24.808.437	-
GBP	10.611.368	17.188.167
CAD	948.927	119.014.055
	<u>€ 421.957.428</u>	<u>€ 392.971.446</u>

Het verloop van de portefeuille is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 392.971.446	€ 377.380.204
Aankopen	18.817.368.043	998.485.426
Verkopen en aflossingen	(18.796.084.858)	(986.878.920)
Gerealiseerde resultaten	3.505.769	(6.649.066)
Herwaarderingen	4.197.027	10.633.803
Stand per 31 december	<u>€ 421.957.428</u>	<u>€ 392.971.446</u>

Alle obligaties zijn beursgenoteerd en gewaardeerd tegen beurswaarde.

4) **Obligatiebeleggingsfondsen**

Onderstaand een overzicht van de totale waarde van de obligatiebeleggingsfondsen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Belegde gelden	€ 224.232.490	€ 194.687.200
Liquide middelen	(8.950)	3.046
Beleggingscrediteuren	(300.028)	-
Stand per 31 december	<u>€ 223.923.512</u>	<u>€ 194.690.246</u>

De portefeuille bestaat uit de onderstaande beleggingen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Lombard Odier Darier Hentsch Specialized Fixed Income Pool	€ 120.940.640	€ 94.765.077
Aegon Investment Management B.V., diverse fondsen		
- AEAM Emerging Market Debt Fund (EUR)	5.625.164	5.718.733
- AEAM Euro AAA Bond Index Fund	37.309.112	34.522.415
- AEAM European Credit Fund	49.795.487	46.707.276
- AEAM Tactical Interest Rate Overlay	2.646.108	4.850.719
- AEAM Global High Yield Fund (EUR)	7.915.979	8.122.980
	<u>€ 224.232.490</u>	<u>€ 194.687.200</u>

Het verloop is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 194.687.200	€ 45.540.370
Investing	23.913.483	139.956.381
Herwaardering	5.631.807	9.190.449
Stand per 31 december	<u>€ 224.232.490</u>	<u>€ 194.687.200</u>

De waardering van de obligatiebeleggingsfondsen is gebaseerd op een marktwaarde-waarderingsmethode.

5) **Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes**

Onderstaand een overzicht van de totale waarde van de Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Belegde gelden	€ 61.214.775	€ 96.145.809
Beleggingsdebiteuren	2.612.507	3.808.162
Stand per 31 december	<u>€ 63.827.282</u>	<u>€ 99.953.971</u>

De verdeling van de belegde gelden in leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes naar sector is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Nederlandse Waterschapsbank	€ 4.840.282	€ 5.695.768
Bank Nederlandse Gemeenten	12.982.874	24.642.635
Algemene Banken	14.432.579	23.943.727
Hypotheekbanken en bouwfondsen	23.938.863	28.731.495
Openbare Nutsbedrijven	5.020.177	5.683.925
Woningbouwcorporaties	-	7.448.259
	<u>€ 61.214.775</u>	<u>€ 96.145.809</u>

Het verloop van de portefeuille is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 96.145.809	€ 151.120.295
Periodieke aflossingen	(32.520.885)	(52.858.142)
Gerealiseerde resultaten	(846.605)	(575.067)
Herwaarderingen	(1.563.544)	(1.541.277)
Stand per 31 december	<u>€ 61.214.775</u>	<u>€ 96.145.809</u>

De waarderingen van de leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes zijn gebaseerd op een marktwaarde-waarderingsmethode.

6) Derivaten

Onderstaand een overzicht van de totale waarde van de derivaten.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Belegde gelden	€ 5.842.361	€ 4.277.339
Beleggingsdebiteuren	211.896	724.116
Beleggingscrediteuren	(446.955)	(211.055)
Stand per 31 december	<u>€ 5.607.302</u>	<u>€ 4.790.400</u>

Het verloop van de belegde gelden in derivaten is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand 1 januari	€ 4.277.339	€ 115.112.445
Vorig boekjaar onder schulden opgenomen	(31.616.854)	(29.838.714)
Aankopen	127.699.204	134.314.522
Verkopen	(129.120.464)	(241.122.097)
Gerealiseerde resultaten	60.197.140	119.992.298
Herwaarderingen	(45.145.959)	(125.797.969)
Dit boekjaar onder schulden opgenomen	19.551.955	31.616.854
Stand per 31 december	<u>€ 5.842.361</u>	<u>€ 4.277.339</u>

De belegde gelden in derivaten bestaan uit het onderstaande.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
FX Forward	€ 3.532.603	€ 3.352.157
Interest Rate Swap	1.912.857	921.624
Credit Default Swap	396.901	-
Forward Bond	-	3.559
	<u>€ 5.842.361</u>	<u>€ 4.277.339</u>

Deze beleggingen worden aangehouden om het valuta- en renterisico te beperken.

Derivaten met een negatieve waardering zijn opgenomen onder de overige schulden.

De waarderingen van de derivaten zijn gebaseerd op een marktwaarde-waarderingsmethode.

Overige beleggingen

7) Private Equity

De portefeuille bestaat uit de onderstaande beleggingen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Robeco Global Private Equity III	€ 20.693.062	€ 12.080.888
Schröder Private Equity Fund of Funds IV plc.	12.673.206	8.111.996
	<u>€ 33.366.268</u>	<u>€ 20.192.884</u>

Het verloop van de private equity is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand 1 januari	€ 20.192.884	€ 16.775.624
Stortingen	7.507.418	5.811.239
Herwaardering	5.665.966	(2.393.979)
Stand per 31 december	<u>€ 33.366.268</u>	<u>€ 20.192.884</u>

De waardering van private equity is gebaseerd op een marktwaarde-waarderingsmethode.

8) **Overige beleggingen**

Onderstaand een overzicht van de totale waarde van de overige beleggingen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Belegde gelden	€ -	€ 3.200.000
Beleggingsdebiteuren	-	285.109
Stand per 31 december	<u>€ -</u>	<u>€ 3.485.109</u>

Per 5 februari 2010 is het bestuur van St. Yves als vereffenaars benoemd. St. Yves houdt op te bestaan op het tijdstip waarop de vereffening eindigt. Naar verwachting zal dit in 2011 plaatsvinden.

9) **Materiële vaste activa**

Onderstaand het verloopoverzicht van de materiële vaste activa.

	<u>Inventaris</u>	<u>Auto's</u>	<u>Software</u>	<u>Hardware</u>	<u>Totaal</u>
Stand per 1 januari	20.031	50.410	225.597	16.438	312.476
Aanschaf	-	-	43.139	1.113	44.252
Afschrijving	(6.650)	(17.045)	(58.690)	(16.204)	(98.589)
Stand per 31 december	<u>13.381</u>	<u>33.365</u>	<u>210.046</u>	<u>1.347</u>	<u>258.139</u>

De inventaris wordt in 5 jaar afgeschreven, de auto's in 4 jaar en de hard- en software in 3 jaar.

10) **Overige vorderingen**

Onder de overige vorderingen zijn de volgende posten opgenomen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Deelnemers	€ 736.567	€ 1.244.845
Huurdebiteuren	46.601	153.827
Vooruitbetaalde bedragen	14.292	-
Rekening-Courant St. Yves	-	175.477
Diversen	-	3.389
	<u>€ 797.460</u>	<u>€ 1.577.538</u>

11) **Liquide middelen**

De verdeling van de liquide middelen is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Kas	€ 205	€ 420
Fortis Bank (Nederland) NV	1.769.804	5.435.672
Kas Bank NV	1.011.045	285.448
ABN AMRO Bank NV	184.191	131.148
	<u>€ 2.965.245</u>	<u>€ 5.852.688</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Notarieel Pensioenfonds.

12) **Algemene reserve**

Voor het verloop van de algemene reserve zie de toelichting bij de enkelvoudige balans (pagina 62).

13) **Voorziening pensioenverplichtingen**

Het verloop van de voorziening is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 988.817.360	€ 1.036.516.000
Toename (afname) door overgedragen pensioenverplichtingen per saldo	87.899	(326.029)
Overige mutaties		
Pensioenopbouw	24.000.000	25.990.000
Rentetoevoeging	12.533.000	24.149.000
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	(50.733.000)	(46.682.000)
Wijziging marktrente	80.565.000	(32.000.000)
Korting aanspraken	(21.163.000)	-
Wijziging overlevingstafel	27.856.000	(61.264.000)
Opslag sterfteverbetering	-	45.289.000
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	(324.467)	(2.854.611)
Stand per 31 december	<u>€ 1.061.638.792</u>	<u>€ 988.817.360</u>

14) **Overige technische voorziening**

Het verloop van de voorziening is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 4.671.640	€ 4.657.449
Mutatie	733.568	14.191
Stand per 31 december	<u>€ 5.405.208</u>	<u>€ 4.671.640</u>

15) **Overige schulden en overlopende passiva**

Onder de overige vorderingen en overlopende passiva zijn de volgende posten opgenomen.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Af te dragen loonheffing	€ 2.748.557	€ 2.752.617
Af te dragen BTW	18.511	26.663
Af te dragen sociale premies	1.223	5.814
Kosten vermogensbeheer	-	542.924
Huisvesting en exploitatie onroerend goed	55.723	286.178
Honoraria adviseurs en deskundigen	211.937	114.411
Crediteuren	219.986	83.307
Waardeoverdrachten	-	60.810
Bestuur	16.946	32.922
Diversen	242.365	120.174
<i>Derivaten negatief</i>		
Interest Rate Swaps	13.745.080	12.557.664
FX Forward	3.340.657	16.102.823
Swaptions	2.016.507	1.098.364
Forward Volatility Agreement	296.605	-
Credit Default Swaps	153.106	294.052
Bond Option	-	21.076
Forward Bond	-	1.542.875
	<u>€ 23.067.203</u>	<u>€ 35.642.673</u>

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

16) Bijdragen

De bijdragen die ten gunste van het resultaat als volgt te specificeren.

	<u>2010</u>		<u>2009</u>
Bijdragen notarissen over het verslagjaar	€ 18.695.689	€	19.094.885
Idem over voorgaande jaren	(978.623)		(264.716)
Bijdragen kandidaat-notarissen over het verslagjaar	12.630.836		13.462.686
Idem over voorgaande jaren	29.360		108.967
	<u>€ 30.377.262</u>	€	<u>32.401.822</u>

17) Beleggingsopbrengsten

De beleggingsopbrengsten zijn als volgt te specificeren.

	<u>2010</u>		<u>2009</u>
Directe beleggingsopbrengsten	€ 25.952.029	€	26.132.717
Indirecte beleggingsopbrengsten	63.957.747		37.672.375
Kosten van vermogensbeheer	(2.484.890)		(2.022.573)
	<u>€ 87.424.886</u>	€	<u>61.782.519</u>

De verdeling van de directe beleggingsopbrengsten naar de beleggingscategorieën is als volgt.

	<u>2010</u>		<u>2009</u>
Vastgoedbeleggingen	€ 589.334	€	782.424
Aandelen	5.504.310		3.758.457
Obligaties	11.405.992		15.626.807
Obligatiebeleggingsfondsen	4.575.816		34.427
Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes	4.243.961		6.151.855
Deposito's bij financiële instellingen	-		28.736
Derivaten	(413.943)		(438.350)
Overige beleggingen	38.034		142.251
Liquide middelen	8.525		46.110
	<u>€ 25.952.029</u>	€	<u>26.132.717</u>

De verdeling van de indirecte beleggingsopbrengsten naar de beleggingscategorieën is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Vastgoedbeleggingen	€ (200.000)	€ (660.000)
Aandelen	28.306.180	35.263.681
Obligaties	16.697.823	2.651.842
Obligatiebeleggingsfondsen	5.631.807	9.190.449
Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes	(2.410.148)	(2.116.344)
Private equity	5.665.906	(2.393.979)
Derivaten	10.266.179	(4.263.274)
	<u>€ 63.957.747</u>	<u>€ 37.672.375</u>

De verdeling van de kosten van vermogensbeheer naar de beleggingscategorieën is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Vastgoedbeleggingen	€ (18.436)	€ (19.413)
Aandelen	(832.373)	(515.847)
Obligaties	(963.703)	(961.864)
Obligatiebeleggingsfondsen	(449.662)	(313.860)
Private equity	(220.325)	(210.773)
Liquide middelen	(391)	(816)
	<u>€ (2.484.890)</u>	<u>€ (2.022.573)</u>

De kosten voor vermogensbeheer bedragen circa 24,5 basispunten (0,245%) van het belegd vermogen.

18) Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen zijn als volgt te specificeren.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Ouderdomspensioen	€ 28.720.252	€ 27.522.034
Arbeidsongeschiktheidspensioen	4.195.356	4.300.894
Nabestaandenpensioen	11.533.876	11.565.786
Wezenpensioen	232.993	262.755
Tijdelijke toeslagen	17.249	17.249
	<u>€ 44.699.726</u>	<u>€ 43.668.718</u>

19) **Uitvoerings- en administratiekosten**

De uitvoerings- en administratiekosten zijn als volgt te specificeren.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Bestuurskosten		
Algemeen - en Dagelijks Bestuur	€ 124.279	€ 61.108
Verantwoordingsorgaan	23.795	27.865
Opleidingskosten	4.200	5.250
Overige bestuurskosten	67.684	29.444
Honoraria adviseurs en deskundigen		
Actuaris		
- Juridische advisering	37.157	38.713
- Actuariële advisering	197.771	102.107
- Actuariële certificering	111.216	59.739
- Beleggingsadvies	1.381	47.902
Accountant	113.839	81.481
Belastingadviseur	31.675	51.941
Communicatie	115.965	25.729
Overige adviseurs	230.188	39.126
Personeelskosten	929.724	1.211.867
Huisvestingskosten	131.143	135.938
Kosten automatisering	218.251	280.977
Geautomatiseerde pensioenbetalingen	40.015	42.470
Geautomatiseerde beleggingsadministratie	218.618	212.695
Bankkosten	32.956	33.222
Overige kantoorkosten	138.405	127.158
Kosten uitvoeringsorganisatie		
Doorbelaste diensten aan St .Yves	(65.514)	(310.832)
Mutatie voorziening debiteuren	164.481	-
	<u>€ 2.867.229</u>	<u>€ 2.303.900</u>

Bestuurskosten

De kosten voor het Algemeen en Dagelijks Bestuur zijn gestegen tot € 124.279 als gevolg van het toegenomen overleg, onder andere door de inspanning om de korting te voorkomen.

De bezoldiging van de leden van het bestuur bedraagt € 124.279.

De bezoldiging van de leden van het verantwoordingsorgaan bedraagt € 23.795.

Er bestaan per balansdatum geen openstaande bedragen ter zake van leningen, voorschotten en garanties ten behoeve van de leden van het bestuur.

Accountantskosten

De jaarrekening wordt gecontroleerd door Ernst & Young Accountants LLP. De totale kosten die ten laste van het resultaat 2010 zijn gebracht (gebaseerd op het honorarium voor de jaarrekening over het boekjaar) bedragen € 87.000 (2009: € 81.481). Deze kosten hebben betrekking op de controle van de jaarrekening van het Notarieel Pensioenfonds ad € 75.000 en voor UNP ad € 12.000.

Kosten inhuur Actuaris

De kosten voor het opstellen van de actuariële verklaring over 2010 bedragen € 56.000.

Personeelskosten

De uitsplitsing van de personeelskosten is als volgt.

	2010	2009
Salarissen medewerkers uitvoeringsorganisatie	€ 732.775	€ 641.281
Salarissen geleend personeel	12.094	339.453
Mutatie reservering vakantiedagen	7.718	1.515
Pensioenlasten	72.549	123.600
Sociale lasten	39.488	27.623
Overige personeelskosten	65.100	78.395
	€ 929.724	€ 1.211.867

Het aantal medewerkers bedraagt gemiddeld in 2010: 8,6 fte (2009: 7,9 fte).

Enkelvoudige balans per 31 december (na winstbestemming)

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
Directe vastgoedbeleggingen	€ 9.350.000	€ 9.550.000
Aandelen	233.751.339	224.242.572
<i><u>Vastrentende waarden:</u></i>		
Obligaties	468.277.288	419.764.042
Obligatiebeleggingsfondsen	223.923.512	194.690.246
Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes	63.827.282	99.953.971
Derivaten	5.607.302	4.790.400
<i><u>Overige beleggingen:</u></i>		
Private Equity	33.366.268	20.192.884
Overige beleggingen	-	3.485.109
	€ 1.038.102.991	€ 976.669.224
Deelnemingen		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen ²⁰	€ 902.230	€ 846.362
Vorderingen en overlopende activa		
Lopende interest	€ 25.967	€ 27.768
Lening Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen	741.911	741.911
Overige vorderingen	797.460	1.616.918
	€ 1.565.338	€ 2.386.597
Overige activa		
Liquide middelen	€ 2.570.266	€ 5.136.409
	€ 1.043.140.825	€ 985.038.592

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Kapitaal en reserves		
Stichtingskapitaal	€ 91	€ 91
Algemene reserve ²¹	(48.096.287)	(44.864.378)
	<u>€ (48.096.196)</u>	<u>€ (44.864.287)</u>
Technische voorzieningen		
Voorziening pensioenverplichtingen	€ 1.061.638.792	€ 988.817.360
Overige technische voorziening	5.405.208	4.671.640
	<u>€ 1.067.044.000</u>	<u>€ 993.489.000</u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Uitkeringen	€ 115.652	€ 150.767
Overige schulden	23.285.458	35.471.201
Overlopende passiva ²²	791.911	791.911
	<u>€ 24.193.021</u>	<u>€ 36.413.879</u>
	<u>€ 1.043.140.825</u>	<u>€ 985.038.592</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Baten		
Bijdragen	€ 30.377.262	€ 32.401.822
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	87.424.886	61.824.836
Resultaat deelnemingen	100.383	78.343
	<u>€ 117.902.531</u>	<u>€ 94.305.001</u>
Lasten		
Pensioenuitkeringen	€ 44.699.726	€ 43.668.718
Pensioenuitvoeringskosten	2.967.612	2.424.560
Mutatie overige technische voorziening	733.568	47.478
<i><u>Mutatie voorziening pensioenverplichtingen:</u></i>		
Pensioenopbouw	24.000.000	25.990.000
Korting aanspraken	(21.163.000)	-
Rentetoevoeging	12.533.000	24.149.000
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	(50.733.000)	(46.682.000)
Wijziging marktrente	80.565.000	(32.000.000)
Wijziging overlevingstafels	27.856.000	(61.264.000)
Opslag verwachte nieuwe prognose tafel (4,8%)	-	45.289.000
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	(324.467)	(2.854.611)
	<u>€ 121.134.439</u>	<u>€ (1.231.855)</u>
Saldo van baten en lasten	<u>€ (3.231.908)</u>	<u>€ 95.536.856</u>
Bestemming saldo		
Mutatie algemene reserve	<u>€ (3.231.908)</u>	<u>€ 95.536.856</u>

Toelichting op de enkelvoudige balans

Voor de toelichtingen op de enkelvoudige jaarrekening verwijzen wij u naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, zie pagina's 46 - 58.

20) Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Dit betreft een 100% deelneming in de 2008 opgerichte "Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen B.V." Het verloop is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ 846.362	€ 768.018
Oprichting/Storting	-	-
Resultaat	55.868	78.343
Stand per 31 december	<u>€ 902.230</u>	<u>€ 846.362</u>

De deelnemingen in groepsmaatschappijen zijn gewaardeerd volgens nettovermogenswaarde.

21) Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Stand per 1 januari	€ (44.864.379)	€ (148.325.766)
Mutatie herwaarderingsreserve	-	7.924.532
Bestemming saldo van baten en lasten	(3.231.908)	95.536.856
Stand per 31 december	<u>€ (48.096.287)</u>	<u>€ (44.864.378)</u>

De algemene reserve en het eigen vermogen van het Notarieel Pensioenfonds zijn ook per ultimo 2010 negatief. De dekkingsgraad van het Notarieel Pensioenfonds is in 2010 nagenoeg gelijk gebleven; 95,4% op 31 december 2009 en 95,5% per 31 december 2010.

Op 1 april 2009 heeft het Notarieel Pensioenfonds een herstelplan bij DNB ingediend. In dit plan, dat door DNB in juli 2009 is goedgekeurd, staat het hersteltraject om per eind 2013 te komen tot de voor het Notarieel Pensioenfonds wettelijk vereiste minimum dekkingsgraad van 104,3% (MEV). De hersteltermijn voor opheffing van het dekkingstekort bedraagt – met inachtneming van de Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 4 maart 2009 – vijf jaar en de hersteltermijn voor opheffing van het reservestekort bedraagt 15 jaar. In overeenstemming met de genoemde Regeling werd rekening gehouden met het eventueel moeten korten van de pensioenrechten en pensioenaanspraken met 8,4%. Indien aan DNB kon worden aangetoond dat er gedurende de door DNB toegestane wachttijd tot 1 januari 2012 voldoende herstel zou kunnen plaatsvinden, dan zou dit kunnen leiden tot een vermindering, dan wel het geheel vervallen van de korting.

Gedurende het eerste kwartaal van 2010 liep het herstel nog steeds voor op het herstelplan, zodanig dat het korten (mogelijk) niet aan de orde zou zijn. In het tweede kwartaal liep de dekkingsgraad echter fors terug. De voornaamste reden hiervoor was de daling van de rente tot historische laagte, waardoor de Technische

Voorziening toenam. Ook toen lag het herstel nog steeds vóór op het plan. Volgens het herstelplan zou per 31 december 2010 de dekkingsgraad 90,1% moeten bedragen; de feitelijke dekkingsgraad per 30 juni 2010 bedroeg 90,2%.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid maakte op 17 augustus 2010 het besluit bekend om het generieke uitstel voor pensioenfondsen, die een initiële korting in hun herstelplan hadden opgenomen, te laten vervallen. Dit besluit leidde tot aanpassing van artikel 6a van de genoemde Regeling. Deze wijziging had tot gevolg dat het Notarieel Pensioenfonds op basis van de kwartaalcijfers per 30 juni 2010 moest vaststellen of en zo ja, welke korting uiterlijk 1 januari 2011 moest worden doorgevoerd om op een haalbaar herstelpad te komen. Met een haalbaar herstelpad wordt bedoeld dat het Notarieel Pensioenfonds een groeipad moet laten zien dat zonder korten voldoende is om op de einddatum van het bestaande herstelplan tenminste op het wettelijk vereiste minimum te komen.

Het Notarieel Pensioenfonds heeft vervolgens een plan van aanpak ingediend ter voorbereiding van een eventueel besluit tot korten, inhoudende dat een minimale korting van 1,97% voldoende is om op een haalbaar herstelpad te kunnen komen.

Vanwege het geringe effect van deze minimale korting op de herstelkracht van het Notarieel Pensioenfonds heeft het Notarieel Pensioenfonds bij DNB erop aangedrongen de korting achterwege te mogen laten. Voorts was - en is - het Notarieel Pensioenfonds van mening dat bijzondere omstandigheden, die voortvloeien uit de ontstaansgeschiedenis van het Notarieel Pensioenfonds, rechtvaardigen dat een korting niet behoefde te worden toegepast. DNB heeft het plan van aanpak goedgekeurd, maar helaas niet ingestemd met het verzoek de korting per 1 januari 2011 achterwege te mogen laten.

Door middel van de diverse informatiebrieven en berichten op de website www.snpf.nl zijn alle deelnemers en gepensioneerden op de hoogte gehouden van de achtergronden van de kortingsproblematiek en van de door het Notarieel Pensioenfonds bij DNB ingestelde bezwaren en procedures bij DNB zelf en bij de voorzieningenrechter.

22) Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit.

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Niet gerealiseerde opbrengst	€ 791.911	€ 791.911
	<u>€ 791.911</u>	<u>€ 791.911</u>

De niet gerealiseerde opbrengst heeft een langlopend karakter. Dit heeft betrekking op de ontvlechting van de uitvoeringsorganisatie uit het Notarieel Pensioenfonds.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Kredietfaciliteiten

Bij de Fortis bank (Nederland) N.V. is een multi purpose kredietfaciliteit ter beschikking gesteld met een limiet van € 6.000.000,- ter overbrugging van tijdelijke liquiditeitskrapte.

Uitvoeringsovereenkomst

Het Notarieel Pensioenfonds heeft een uitvoeringsovereenkomst afgesloten met de Uitvoeringsorganisatie Notariële Pensioenen B.V. voor een periode van 10 jaar (2008 t/m 2017). De lasten die voortvloeien uit deze overeenkomst fluctueren jaarlijks. De lasten die voortvloeien uit deze overeenkomst voor 2010 bedroegen € 1.728.263.

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 5 januari 2011 heeft DNB een hoorzitting plaatsgevonden vanwege het ingediende bezwaar.

Bij brief van 4 februari 2011 heeft DNB het bezwaar ongegrond verklaard.

Het financiële effect van het bezwaar (de korting) is in deze jaarrekening verwerkt.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Stichting Notarieel Pensioenfonds

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2010 van Stichting Notarieel Pensioenfonds te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2010 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2010 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het verslag van het bestuur, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Notarieel Pensioenfonds per 31 december 2010 en van het saldo van baten en lasten over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 15 juni 2011

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M. Verschoor RA

Actuariële verklaring

Door Stichting Notarieel Pensioenfonds te Den Haag is aan Towers Watson B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van de actuariële verklaring als bedoeld in de Wet VPB over het verslagjaar 2010.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door het tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn 'Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen' heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet VPB.

'De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard'.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegeven verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuariële Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 120 tot en met 135 van de Wet VPB met uitzondering van artikelen 126, 127 en 128.

De vermogenspositie van Stichting Notarieel Pensioenfonds is naar mijn mening slecht, vanwege een dekkingstekort.

Op basis van de uitgevoerde consistentietoets in 2009 kan worden geconcludeerd dat er sprake is van consistentie tussen gewekte verwachtingen, de financiering en de realisatie van de voorwaardelijke toeslagen. Gezien de huidige situatie van dekkingstekort is het niet de verwachting dat de toeslagambitie in de komende jaren, conform herstelplan, gerealiseerd kan worden.

Amstelveen, 15 juni 2011

P.L.J. Janssen A.G.

Verbonden aan Towers Watson B.V.

Overige Informatie

Beleggingen per 31 december 2010

Onroerende zaken

Kantoorgebouw met parkeergarage en enkele commerciële ruimten aan het Spui, Den Haag, kadastraal bekend onder sectie G nr. 5026 A, 2,3,4, groot 27 are.	Balanswaarde	Stichtingskosten
	€ 9.350.000	€ 9.312.453

Aandelen

			Koers	Balanswaarde
			val.	€
40.923	Abbott Laboratories	USD	47,91	1.461.405
26.330	ACE Ltd.	USD	62,25	1.221.707
53.760	Adobe Systems Inc.	USD	30,78	1.233.403
62.400	Aeon Co Ltd.	JPY	1.016,00	582.652
23.274	Aflac Inc.	USD	56,43	978.944
6.146	Agrium Inc.	CAD	91,5	421.875
7.851	Alstom	EUR	35,81	281.144
12.455	Amazon.Com Inc.	USD	180	1.671.064
23.891	American Eagle Outfitters Inc.	USD	14,63	260.529
28.219	American Express Co.	USD	42,92	902.772
32.443	AmerisourceBergen Corp.	USD	34,12	825.101
45.639	Antofagasta PLC.	GBP	1.612,00	858.611
94	AP Moller - Maersk A/S	DKK	50.510,00	637.128
12.877	Apache Corp.	USD	119,23	1.144.398
8.255	Apple Inc.	USD	322,56	1.984.744
34.788	ArcelorMittal	EUR	28,38	987.283
177.597	ARM Holdings Plc.	GBP	423,3	877.363
29.200	Astellas Pharma Inc.	JPY	3.095,00	830.567
52.363	AstraZeneca PLC.	GBP	2.922,00	1.785.665
68.465	AT&T Inc.	USD	29,38	1.499.330
27.277	Atlantia SpA	EUR	15,27	416.520
9.002	Avery Dennison Corp.	USD	42,34	284.097
114.153	AXA SA	EUR	12,45	1.421.205
1.714	Axel Springer AG	EUR	122	209.108
231.367	Bank of America Corp.	USD	13,34	2.300.563
169.562	Barclays Plc.	GBP	261,65	517.779
34.184	BASF SE	EUR	59,7	2.040.785
46.806	Baxter International Inc.	USD	50,62	1.766.040
25.342	Bayer AG	EUR	55,3	1.401.413
36.289	BB&T Corp.	USD	26,29	711.119
4.943	Bekaert SA	EUR	85,9	424.604
42.929	Best Buy Co. Inc.	USD	34,29	1.097.224
77.468	BG Group PLC	GBP	1.296,00	1.171.717
73.006	BHP Billiton Ltd.	AUD	45,25	2.524.084
73.049	BHP Billiton PLC	GBP	2.551,00	2.174.803
18.507	Biogen Idec Inc.	USD	67,05	924.936
82.434	Boral Ltd.	AUD	4,83	304.215
345.708	BP Plc.	GBP	465,55	1.878.326

<i>Vervolg aandelen</i>			Koers	Balanswaarde
			val.	€
31.487	British American Tobacco Plc.	GBP	2.463,50	905.272
24.163	Broadcom Corp.	USD	43,55	784.361
645.010	BT Group Plc.	GBP	180,8	1.361.006
122.829	Cairn Energy Plc.	GBP	420	602.068
13.315	Carlsberg A/S	DKK	558,5	997.897
18.316	Celgene Corp.	USD	59,14	807.400
9.996	Centerra Gold Inc.	CAD	19,84	148.778
201	Central Japan Railway Co.	JPY	680.000,00	1.256.135
345.217	Centrica Plc.	GBP	331,6	1.335.986
418.500	China Merchants Bank Co. Ltd.	HKD	19,62	787.336
446.000	China Overseas Land & Investment Ltd.	HKD	14,38	614.978
454.000	China Resources Land Ltd.	HKD	14,2	618.173
26.546	Cie de Saint-Gobain	EUR	38,5	1.022.021
123.380	Cisco Systems Inc.	USD	20,23	1.860.448
564.456	Citigroup Inc.	USD	4,73	1.990.069
25.480	The Coca-Cola Co.	USD	65,77	1.249.120
10.704	Cognizant Technology Solutions Corp.	USD	73,29	584.747
4.025	Coloplast A/S	DKK	758	409.408
13.160	Concho Resources Inc.	USD	87,67	859.971
49.721	Corning Inc.	USD	19,32	716.018
9.918	Costco Wholesale Corp.	USD	72,21	533.824
15.758	Coventry Health Care Inc.	USD	26,4	310.086
29.451	Covidien Plc.	USD	45,66	1.002.335
100.912	Credit Agricole SA	EUR	9,504	959.068
26.136	CVS Caremark Corp.	USD	34,77	677.362
24.079	DaimlerChrysler AG	EUR	50,73	1.221.528
13.881	Danaher Corp.	USD	47,17	488.049
10.203	DaVita Inc.	USD	69,49	528.478
197.000	DBS Group Holdings Ltd.	SGD	14,32	1.641.476
9.058	Diamond Offshore Drilling Inc.	USD	66,87	451.482
27.205	DISH Network Corp.	USD	19,66	398.666
23.957	DTE Energy Co.	USD	45,32	809.281
3.386	Dun & Bradstreet Corp.	USD	82,09	207.183
3.000	East Japan Railway Co.	JPY	5.280,00	145.575
40.884	EI Du Pont de Nemours & Co.	USD	49,88	1.520.046
12.257	EOG Resources Inc.	USD	91,41	835.131
50.172	Exelon Corp.	USD	41,64	1.557.217
119.882	Experian Group Ltd.	GBP	798	1.116.483
44.714	Exxon Mobil Corp.	USD	73,12	2.437.006
506	Fairfax Financial Holdings Ltd.	CAD	408,99	155.251
20.764	First Quantum Minerals Ltd.	CAD	108	1.682.305
7.524	Flowserve Corp.	USD	119,22	668.613
3.709	Fonciere Des Regions	EUR	72,4	268.532
8.294	Freeport-McMoRan Copper & Gold Inc.	USD	120,09	742.417
39.102	GDF Suez	EUR	26,85	1.049.889
61.869	General Mills Inc.	USD	35,59	1.641.262
35.817	General Motors Co.	USD	36,86	984.060
443.000	Genting International Plc.	SGD	2,19	564.512
17.784	Genuine Parts Co.	USD	51,34	680.553

Vervolg aandelen			Koers	Balanswaarde
			val.	€
162.855	GlaxoSmithKline Plc.	GBP	1.240,00	2.356.774
18.625	Goldcorp Inc.	CAD	45,88	641.047
7.295	Goldman Sachs Group Inc.	USD	168,16	914.376
25.736	Hartford Financial Services Group Inc.	USD	26,49	508.159
65.266	Hewlett-Packard Co.	USD	42,1	2.048.076
107.085	HON HAI Precision Industry Co. Ltd.	USD	8,07	644.138
216.572	HSBC Holdings Plc.	GBP	651,1	1.645.679
232.233	HSBC Holdings Plc.	GBP	651,1	1.764.684
48.648	Hudson City Bancorp Inc.	USD	12,74	461.967
127.000	Hutchison Whampoa Ltd.	HKD	80	974.225
27.202	IBM	USD	146,76	2.975.675
28.609	Inditex SA	EUR	56,03	1.602.962
16.488	Infosys Technologies Ltd.	USD	76,08	935.008
123.198	ING Groep N.V.	EUR	7,28	896.881
5.825	Inmet Mining Corp.	CAD	77,95	340.629
8.460	Intact Financial Corp.	CAD	50,86	322.787
31.746	Intel Corp.	USD	21,03	497.628
72.073	Intercontinental Hotels Group Plc.	GBP	1.243,00	1.045.536
11.301	International Flavors & Fragrances Inc.	USD	55,59	468.264
191.105	International Power Plc.	GBP	437,6	975.988
13.278	ITT Corp.	USD	52,11	515.740
257	Japan Tobacco Inc.	JPY	300.500,00	709.756
18.195	Jeronimo Martins SGPS SA	EUR	11,4	207.423
22.930	Juniper Networks Inc.	USD	36,92	631.019
233.400	JX Holdings Inc.	JPY	551	1.181.908
131.000	Kajima Corp.	JPY	216	260.050
12.833	KBR Inc.	USD	30,47	291.459
350	KDDI Corp.	JPY	469.000,00	1.508.593
73.299	Kinross Gold Corp.	CAD	18,91	1.039.823
23.248	Kohl's Corp.	USD	54,34	941.634
5.998	Kone OYJ	EUR	41,6	249.517
46.500	Konica Minolta Holdings Inc.	JPY	844	360.684
91.775	Koninklijke KPN N.V.	EUR	10,92	1.002.183
48.963	Koninklijke Philips Electronics N.V.	EUR	22,92	1.122.232
7.650	Koninklijke Vopak N.V.	EUR	35,35	270.428
59.804	The Kroger Co.	USD	22,36	996.733
111.000	Kubota Corp.	JPY	769	784.478
23.131	Lanxess AG	EUR	59,1	1.367.042
22.622	Las Vegas Sands Corp.	USD	45,95	774.807
32.400	Lincoln National Corp.	USD	27,81	671.619
1.452.337	Lloyds TSB Group Plc.	GBP	65,7	1.113.597
39.058	Lowe's Cos Inc.	USD	25,08	730.154
96.135	Lowe's Cos Inc.	USD	25,08	1.797.157
37.912	Macquarie Group Ltd.	AUD	37,01	1.072.068
69.589	Marathon Oil Corp.	USD	37,03	1.920.752
168.000	Marubeni Corp.	JPY	571	881.610
41.065	Marvell Technology Group Ltd.	USD	18,55	567.796
3.658	Mastercard Inc.	USD	224,11	611.057
12.922	The McGraw-Hill Cos Inc.	USD	36,41	350.693

<i>Vervolg aandelen</i>			Koers	Balanswaarde
			val.	€
24.055	MEMC Electronic Materials Inc.	USD	11,26	201.893
41.094	Merck & Co Inc.	USD	36,04	1.103.926
24.504	Metlife In.c	USD	44,44	811.686
13.799	Metro AG	EUR	53,88	743.490
3.881	Metso Oyj	EUR	41,8	162.226
162.062	Microsoft Corp.	USD	27,91	3.371.460
162.000	Mitsubishi Electric Corp.	JPY	852	1.268.486
86.400	Mitsui & Co. Ltd.	JPY	1.341,00	1.064.814
13.667	Muenchener Rueckversicherungs AG	EUR	113,45	1.550.521
21.729	Murphy Oil Corp.	USD	74,55	1.207.437
88.434	Natixis	EUR	3,5	309.519
4.700	Nintendo Co. Ltd.	JPY	23.830,00	1.029.326
29.300	Nippon Telegraph & Telephone Corp.	JPY	3.675,00	989.592
238.100	Nissan Motor Co. Ltd.	JPY	773	1.691.493
26.714	Novo Nordisk A/S	DKK	629	2.254.815
65.387	Nvidia Corp.	USD	15,4	750.566
22.320	Occidental Petroleum Corp.	USD	98,1	1.632.075
16.519	Outokumpu OYJ	EUR	13,88	229.284
126.000	Oversea-Chinese Banking Corp.	SGD	9,88	724.357
36.147	Paychex Inc.	USD	30,91	832.814
17.811	Pernod-Ricard SA	EUR	70,36	1.253.182
6.253	PPR SA	EUR	119	744.107
74.218	QBE Insurance Group Ltd.	AUD	18,15	1.029.230
20.341	Qualcomm Inc.	USD	49,49	750.355
51.224	Reckitt Benckiser Plc.	GBP	3.525,00	2.107.307
79.600	Resona Holdings Inc.	JPY	487	356.265
111.728	Royal Dutch Shell Plc.	GBP	2.138,50	2.788.473
26.501	Royal Dutch Shell Plc.	GBP	2.115,00	654.136
13.578	Saipem SpA	EUR	36,84	500.214
6.380	Salzgitter AG	EUR	57,77	368.573
1.809	Samsung Electronics Co. Ltd.	KRW	949.000,00	1.127.562
29.546	Sanofi-Aventis	EUR	47,85	1.413.776
10.930	Schneider Electric SA	EUR	112	1.224.160
51.000	SembCorp Marine Ltd.	SGD	5,37	159.356
19.000	Sempra Energy	USD	52,48	743.232
7.100	Seven & I Holdings Co. Ltd.	JPY	2.170,00	141.595
151	SGS SA	CHF	1.569,00	189.459
9.924	The Sherwin-Williams Co.	USD	83,75	619.510
73.977	Shire Ltd.	GBP	1.543,00	1.332.164
53.100	Shiseido Co. Ltd.	JPY	1.774,00	865.724
16.240	Siemens AG	EUR	92,7	1.505.448
419.000	Singapore Telecommunications Ltd.	SGD	3,05	743.599
257.719	Snam Rete Gas SpA	EUR	3,72	958.715
30.663	Societe Generale	EUR	40,22	1.233.266
25.929	Sodexo Alliance SA	EUR	51,57	1.337.159
81.356	Spectra Energy Corp.	USD	24,99	1.515.419
268.440	Sprint Nextel Corp.	USD	4,23	846.378
94.161	Staples Inc.	USD	22,77	1.598.126
22.705	State Street Corp.	USD	46,34	784.250

<i>Vervolg aandelen</i>			Koers	Balanswaarde
			val.	€
89.455	StatoilHydro ASA	NOK	138,6	1.589.995
88.700	Sumitomo Corp.	JPY	1.149,00	936.645
74.000	Sun Hung Kai Properties Ltd.	HKD	129,1	916.059
81.355	Sysco Corp.	USD	29,4	1.782.824
64.053	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. Ltd.	USD	12,54	598.706
14.700	Takeda Pharmaceutical Co. Ltd.	JPY	3.995,00	539.716
16.585	Target Corp.	USD	60,13	743.333
184.280	Telefonica SA	EUR	16,965	3.126.310
102.177	Telenor ASA	NOK	94,8	1.242.194
204.590	Tesco Plc.	GBP	425	1.014.772
19.355	Teva Pharmaceutical Industries Ltd.	USD	52,13	752.069
78.418	Texas Instruments In.c	USD	32,5	1.899.661
66.620	Time Warner Inc.	USD	32,17	1.597.470
38.000	Toppan Printing Co. Ltd.	JPY	742	259.131
17.856	Toronto-Dominion Bank	CAD	74,25	994.605
13.872	Total System Services Inc.	USD	15,38	159.028
21.500	Toyota Tsusho Corp.	JPY	1.430,00	282.557
11.900	Unibail-Rodamco	EUR	148	1.761.200
76.164	Unilever N.V.	EUR	23,3	1.774.621
41.672	Unilever Plc.	GBP	1.963,00	954.684
18.590	Union Pacific Corp.	USD	92,66	1.283.952
107.000	United Overseas Bank Ltd.	SGD	18,2	1.133.132
19.244	United States Steel Corp.	USD	58,42	837.980
27.521	United Technologies Corp.	USD	78,72	1.614.828
66.598	Valero Energy Corp.	USD	23,12	1.147.694
46.034	Verizon Communications Inc.	USD	35,78	1.227.711
9.446	VMware Inc.	USD	88,91	626.002
638.794	Vodafone Group Plc.	GBP	165,8	1.236.063
9.746	Volkswagen AG	EUR	121,4	1.183.164
18.276	Walgreen Co.	USD	38,96	530.734
45.078	Walt Disney Co.	USD	37,51	1.260.343
10.242	Wartsila Oyj	EUR	57,1	584.818
60.442	Wells Fargo & Co.	USD	30,99	1.396.167
141	West Japan Railway Co.	JPY	303.500,00	393.286
25.531	Western Digital Corp.	USD	33,9	645.126
72.131	The Western Union Co.	USD	18,57	998.414
31.358	Westpac Banking Corp.	AUD	22,21	532.137
117.000	Wilmar International Ltd.	SGD	5,63	383.283
19.823	WorleyParsons Ltd.	AUD	26,74	405.002
9.145	Wynn Resorts Ltd.	USD	103,84	707.824
67.972	Xerox Corp.	USD	11,52	583.659
43.815	Xilinx Inc.	USD	28,98	946.451
25.100	Yamato Holdings Co. Ltd.	JPY	1.156,00	266.663
15.764	Zimmer Holdings Inc.	USD	53,68	630.748
184.200	ZTE Corp.	HKD	30,9	545.775
16.297	Zurich Financial Services AG	CHF	242,2	3.156.444
				230.159.083

Obligaties

			Balanswaarde	
			%	€
EUR	2.000.000	ACS Bank	3,25%	1.995.000
USD	2.211.897	Adjustable Rate Mortgage Trust	var.	330.536
GBP	950.000	American Express Credit	6,63%	1.177.231
EUR	3.900.000	American International	8,00%	3.783.000
GBP	900.000	American International	8,63%	1.035.916
EUR	800.000	Bank of America Corp.	4,75%	724.280
USD	7.000.000	Bank of Montreal	2,85%	5.302.333
USD	3.800.000	Bank of Nova Scotia	1,65%	2.714.304
EUR	2.000.000	Bank of Scotland	3,38%	2.041.200
GBP	850.000	Barclays Bank Plc.	6,75%	1.019.484
EUR	1.900.000	Barclays Bank Plc.	var.	1.905.225
USD	3.000.000	Bear Stearns Co. Inc.	6,40%	2.551.767
USD	6.700.000	Canadian Imperial Bank	2,00%	5.084.504
USD	2.400.000	Canadian Imperial Bank	2,60%	1.801.860
USD	750.000	Citigroup Inc.	6,00%	612.142
USD	2.117.000	Countrywide Home Loan Mortgage	var.	330.379
EUR	8.500.000	Dexia Credit Local	3,13%	8.632.600
EUR	900.000	DNB Nordbank ASA	7,07%	926.550
EUR	10.000.000	Dutch MBS B.V.	var.	4.917.638
EUR	1.600.000	Dutch MG	var.	1.598.741
EUR	15.000.000	Dutch Treasury Certificate	var.	14.960.640
EUR	2.200.000	Electricite de France	4,50%	2.020.590
EUR	2.300.000	Electricite de France	4,63%	2.208.690
USD	600.000	Export-Import Bank Korea	5,13%	459.191
EUR	2.900.000	Fortis Bank Nederland Holding	3,38%	3.018.030
EUR	4.400.000	Fortis Bank Nederland Holding	var.	4.459.787
EUR	2.600.000	GDF Suez	3,50%	2.442.700
EUR	3.100.000	General Electric Capital Corp.	4,00%	3.227.410
EUR	1.550.000	General Electric Capital Corp.	5,50%	1.348.500
EUR	2.300.000	Globaldrive	4,00%	1.179.129
EUR	750.000	Goldman Sachs Group Inc.	var.	676.838
EUR	700.000	Goldman Sachs Group Inc.	var.	686.315
GBP	2.800.000	Granite Master Issuer Plc.	var.	1.666.741
EUR	650.000	Groupe BPCE	6,12%	509.600
USD	3.900.000	Groupe BPCE	2,38%	2.884.178
EUR	3.300.000	HBOS Plc.	var.	2.681.910
USD	3.100.000	HSBC Finance Corp.	6,68%	2.334.899
GBP	1.200.000	HSBC Holdings Plc.	6,00%	1.385.423
EUR	300.000	Immeo Residential Finance Plc.	var.	175.879
EUR	3.000.000	Immeo Residential Finance Plc.	var.	1.630.515
JPY	2.700.000.000	Japan Treasury Discount Bill	var.	24.808.437
EUR	800.000	LBG Capital	6,44%	651.000
EUR	200.000	LBG Capital	7,63%	175.500
EUR	1.000.000	LBG Capital	6,39%	812.800
USD	2.200.000	Leaseplan Corporation N.V.	3,00%	1.685.260
EUR	13.900.000	Lloyds TSB Bank	3,75%	14.214.835
EUR	1.850.000	Manpower Inc.	4,75%	1.904.205

<i>Vervolg obligaties</i>			%	Balanswaarde €
USD	600.000	Merrill Lynch & Co.	6,88%	489.743
EUR	2.300.000	Merrill Lynch & Co.	var.	2.129.800
EUR	350.000	Morgan Stanley	5,50%	356.808
USD	1.400.000	Morgan Stanley	9,63%	1.183.259
EUR	690.000	Morgan Stanley	var.	622.829
EUR	2.000.000	Morgan Stanley	var.	1.966.800
EUR	250.000	Morgan Stanley	var.	222.325
EUR	700.000	Nationwide Building Society	2,88%	688.135
EUR	700.000	Nationwide Building Society	3,75%	687.715
EUR	3.200.000	Newgate Funding Plc.	var.	2.537.587
GBP	2.000.000	Newgate Funding Plc.	var.	1.045.660
DKK	159.600.000	Nordea Kredit Realkredit	2,00%	21.416.782
DKK	135.800.000	Nykredit	4,00%	18.347.879
EUR	2.100.000	Nykredit	1,00%	2.093.007
EUR	2.300.000	Nykredit	1,00%	2.300.414
CAD	1.200.000	Ontario (Province of)	4,65%	948.927
EUR	3.100.000	Ontario (Province of)	4,00%	3.220.745
EUR	2.300.000	Permanent Master	var.	2.304.715
DKK	55.300.000	Realkredit Danmark	2,00%	7.420.727
DKK	57.000.000	Realkredit Danmark	2,00%	7.696.549
EUR	8.600.000	Realkredit Danmark	5,00%	8.600.000
EUR	35.000.000	Repo	0,33%	35.000.000
EUR	24.000.000	Repo	0,57%	24.000.000
EUR	40.000.000	Repo	0,58%	40.000.000
EUR	24.000.000	Repo	0,76%	24.000.000
EUR	3.300.000	Repo	0,80%	3.300.000
EUR	29.370.000	Repo	0,83%	29.370.000
USD	200.000	Repo	0,00%	149.076
USD	4.200.000	Repo	0,20%	3.130.590
EUR	8.500.000	Royal Bank of Scotland	3,75%	8.689.975
USD	4.900.000	Royal Bank of Scotland	var.	3.684.474
EUR	900.000	Shield B.V.	var.	886.770
EUR	9.900.000	Sparebanken 1 Boligkreditt	2,38%	10.030.680
EUR	200.000	Swedbank Ab.	var.	200.630
EUR	4.000.000	Titan Europe Plc.	var.	1.048.780
GBP	2.500.000	TNT N.V.	7,50%	3.280.913
EUR	3.300.000	Transcapit	5,38%	3.429.855
USD	225.000	Treasury Bill	var.	161.375
USD	90.000	Treasury Bill	var.	67.036
USD	2.200.000	UBS A.G. Jersey Branch	var.	1.601.461
EUR	580.950	UPC Broadbank	var.	552.545
EUR	419.050	UPC Broadbank Holding B.V.	var.	399.170
				421.957.428

Leningen op schuldbekentenis en Medium Term Notes

	%	Jaar van expiratie	Balanswaarde €
Bank Nederlandse Gemeenten	6,25	2011	948.160
Bank Nederlandse Gemeenten	6,04	2012	1.862.549
Bank Nederlandse Gemeenten	7,3	2013	10.172.166
Nederlandse Waterschapsbank	6,175	2012	929.655
Nederlandse Waterschapsbank	6,7	2021	3.910.628
Van Lanschot Bankiers	4,98	2012	4.626.427
Van Lanschot Bankiers	4,85	2012	5.110.833
FGH Bank	4,75	2012	9.233.469
OHRA Hypothekenfonds	6,25	2012	4.690.524
SNS Bank	6,745	2011	4.695.319
Westland Utrecht Hypotheek Bank	4,8	2011	10.014.870
Overijssel Waterleidingmaatschappij	4,8	2011	4.544.877
PWN Waterleidingbedrijf	8,95	2011	475.300
			61.214.775

Voorziening pensioenverplichting per 31 december 2010

Categorie (bedragen x 1.000)	Ouderdoms- pensioen		Arbeids- ongeschiktheids- pensioen		Nabestaanden- en wezen- pensioen		Totaal
	€		€		€		
Actieve deelnemers	€	374.940	€	35.917	€	55.302	€ 466.159
Gewezen deelnemers		100.878		-		13.667	114.545
Ingegaan ouderdomspensioen		290.725		-		61.757	352.482
Ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen		-		23.258		-	23.258
Ingegaan nabestaandenpensioen		-		-		104.027	104.027
Ingegaan wezenpensioen		-		-		1.168	1.168
	€	766.543	€	59.175	€	235.921	€ 1.061.639

Samenvatting financiële ontwikkeling

(bedragen x 1.000)	2010		2009	
Resultaat terzake van de gehanteerde kanssystemen	€	1.915	€	1.806
Resultaat op incidentele mutaties technische voorzieningen		(87.258)		47.975
Resultaat op interest		74.833		37.535
Resultaat op bijdragen		8.935		8.437
Resultaat op kosten		(1.657)		(216)
	€	(3.232)	€	95.537

Resultaat ter zake van de gehanteerde kanssystemen

Bij de waardering van de pensioenaanspraken wordt uitgegaan van bepaalde veronderstellingen ten aanzien van de kansen op sterfte en arbeidsongeschiktheid. Het resultaat is het verschil tussen de werkelijkheid en de veronderstellingen. Dit leidt tot de volgende resultaten:

(bedragen x 1.000)	2010		2009	
Resultaat op sterfte	€	(1.502)	€	(1.476)
Resultaat op arbeidsongeschiktheid		3.741		2.017
Resultaat op andere oorzaken		(324)		1.265
	€	1.915	€	1.806

Resultaat op incidentele mutaties technische voorzieningen

Het resultaat op incidentele mutaties technische voorzieningen wordt veroorzaakt door de mutatie van de technische voorziening vanwege de wijziging van de markttrente gedurende het verslagjaar, de wijziging van de overlevingstafel. Per 1 januari 2011 worden de pensioenaanspraken en –rechten gekort met 1,97%. Deze korting wordt ook in dit resultaat opgenomen.

Resultaat op interest

Het resultaat op interest bestaat uit de beleggingsopbrengsten verminderd met de actuariel benodigde interest.

<i>(bedragen x 1.000)</i>	2010		2009	
Beleggingsopbrengsten	€	87.425	€	61.783
Hiervan is vereist voor toevoeging aan de voorziening voor pensioenverplichtingen etc.		12.533		24.149
Toevoeging aan de overige voorziening		59		99
Resultaat op interest	€	74.833	€	37.535

Resultaat op bijdragen

Onderstaande opstelling geeft een vergelijking van het resultaat op bijdragen over 2010 en 2009.

<i>(bedragen x 1.000)</i>	2010		2009	
Vereist bedrag aan pensioenbijdragen voor financiering aanspraken en kosten	€	21.442	€	23.965
Ontvangen aan bijdragen kalenderjaar		30.377		32.402
Resultaat op bijdragen	€	8.935	€	8.437

De winst op bijdragen is het verschil tussen de ontvangen bijdragen en het voor de tijdsevenredige opbouw van de pensioenaanspraken benodigde bedrag. De verleende onvoorwaardelijke toeslagen maken deel uit van de benodigde opbouw.

Gedempte kostendekkende premie

De gedempte kostendekkende premie is als volgt opgebouwd.

<i>(bedragen x 1.000)</i>	2010		2009	
Actuariel benodigde koopsom voor pensioenopbouw en risicodekking tijdens het boekjaar in verband met de aangroei van pensioenverplichtingen	€	20.315	€	22.470
Opslag voor het bij de aangroei van pensioenverplichtingen behorende VEV		2.824		2.876
Opslag voor de bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende uitvoeringskosten		1.422		2.615
Opslag ter versterking van de financiële positie van het pensioenfonds van 10% over onderdelen van de pensioenregeling (met inachtneming van de gefomuleerde ambitie en de afgesproken wijze van financieren).		2.456		-
Zuivere kostendekkende premie	€	27.017	€	27.961
Herstellpremie conform ABTN en herstelplan		-		-
Eigen kostendekkende premie volgens ABTN	€	27.017	€	27.961
Af: in boekjaar ontvangen premie		30.377		32.402
Meer ontvangen premie	€	3.360	€	4.441

Resultaat op kosten

De Pensioenuitvoeringskosten van het Notarieel Pensioenfonds worden geacht 7% van de vereiste koopsom voor de financiering van de aanspraken te bedragen.

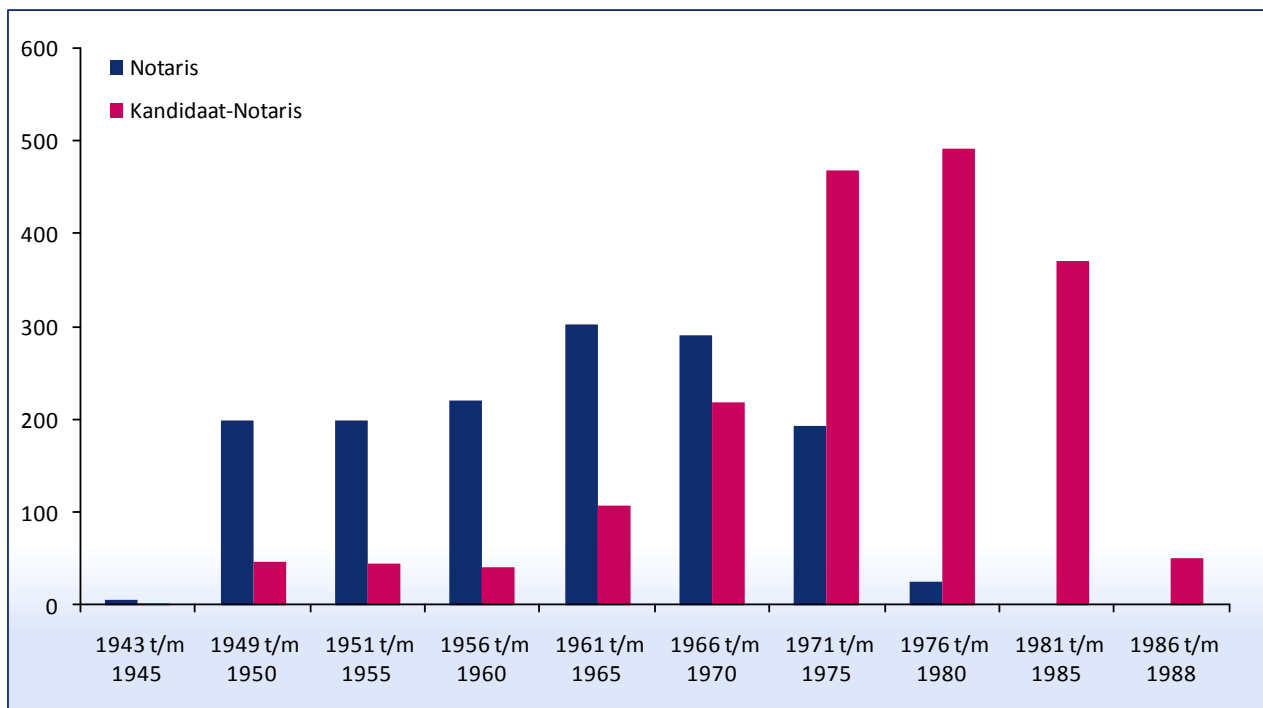
<i>(bedragen x 1.000)</i>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Voor kosten beschikbaar uit bijdragen, pensioenreserves enz.	€ 1.210	€ 2.088
Werkelijke kosten	<u>2.867</u>	<u>2.304</u>
Resultaat op kosten	<u>€ (1.657)</u>	<u>€ (216)</u>

Een nadere specificatie van de werkelijke kosten is opgenomen in de "Toelichting op de staat van baten en lasten".

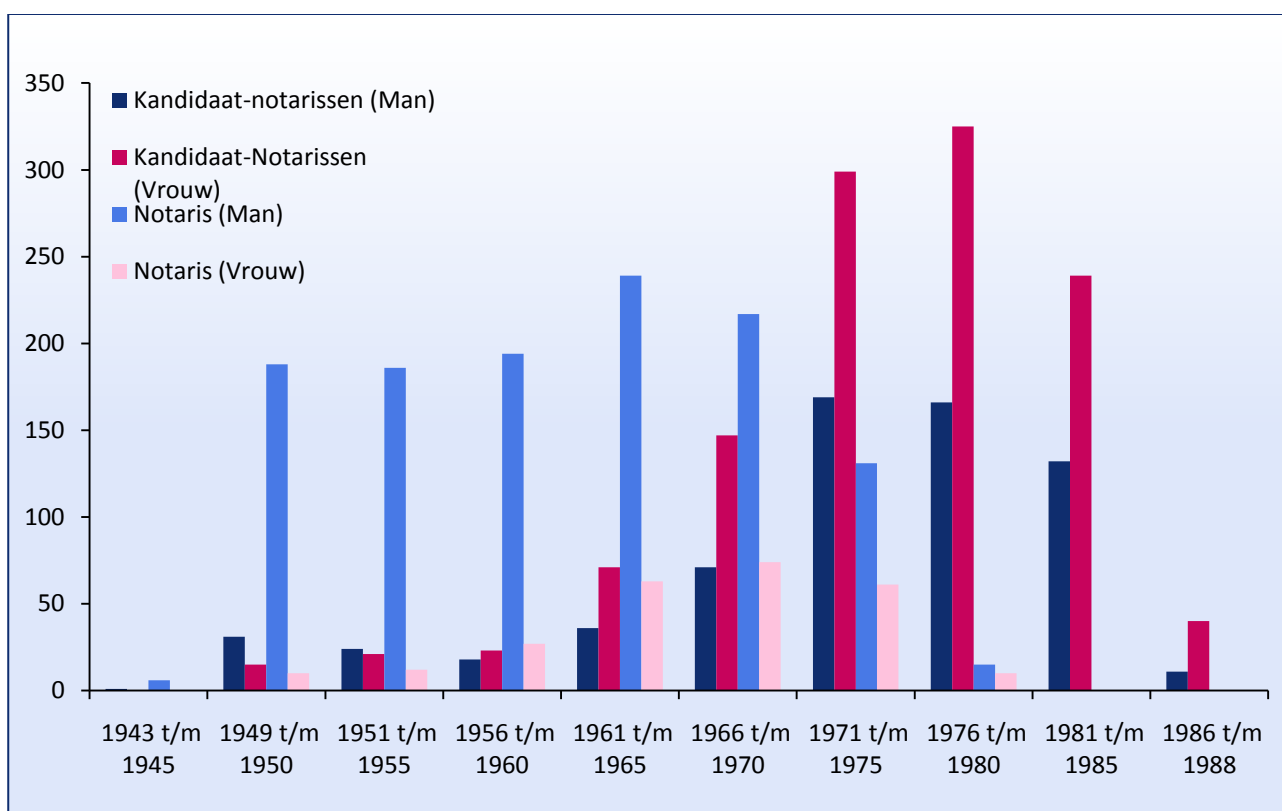
Overzicht deelnemers en gepensioneerden per 31 december 2010

Deelnemers					
Geboortejaar	Notarissen		Kandidaat-notarissen		Totaal
	Mannen	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	
1943			1		1
1945	1		5		6
1946	6	5	29		40
1947	7	3	38	2	50
1948	4	2	41	1	48
1949	6	2	45	4	57
1950	8	3	35	3	49
1951	1	3	40	4	48
1952	6	3	40		49
1953	4	6	37	3	50
1954	3	5	44	4	56
1955	10	4	25	1	40
1956	3	1	32	3	39
1957	4	5	33	1	43
1958	5	5	36	4	50
1959	2	5	50	5	62
1960	4	7	43	14	68
1961	3	7	49	4	63
1962	7	14	46	14	81
1963	4	14	48	12	78
1964	7	13	48	19	87
1965	15	23	48	14	100
1966	6	14	40	16	76
1967	9	35	33	13	90
1968	15	23	57	19	114
1969	17	30	43	15	105
1970	24	45	44	11	124
1971	21	51	47	21	140
1972	27	62	22	11	122
1973	31	50	31	13	125
1974	44	77	14	8	143
1975	46	59	17	8	130
1976	25	82	9	5	121
1977	48	73	2	2	125
1978	27	54	4	2	87
1979	38	56		1	95
1980	28	60			88
1981	38	69			107
1982	23	48			71
1983	33	41			74
1984	16	46			62
1985	22	35			57
1986	5	27			32
1987	5	11			16
1988	1	2			3
Eindtotaal	659	1.180	1.176	257	3.272

Actieve deelnemers per 31 december 2010

Actieve deelnemers per 31 december 2010

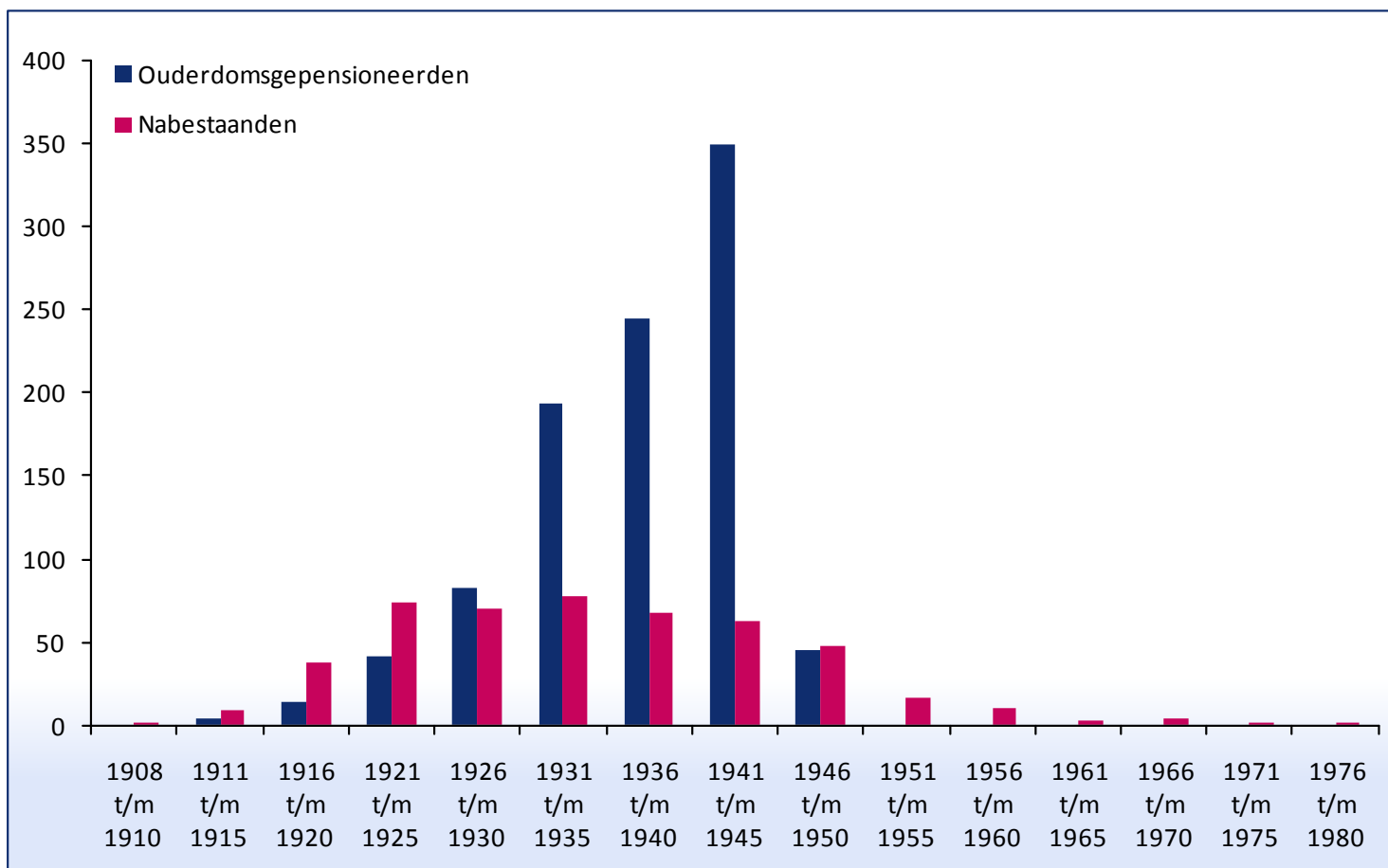
Overzicht deelnemers en gepensioneerden per 31 december 2010

Geboortejaar	Ouderdoms- gepensioneerden	Nabestaanden	Wezen	Arbeids- ongeschikten*	Totaal
1908		1			1
1909		1			1
1911		2			2
1913		4			4
1914	3	3			6
1915	1				1
1916	1	8			9
1917	1	6			7
1918	4	7			11
1919	4	9			13
1920	4	8			12
1921	6	20			26
1922	10	10			20
1923	8	10			18
1924	6	16			22
1925	12	18			30
1926	16	11			27
1927	15	16			31
1928	15	16			31
1929	21	15			36
1930	16	12			28
1931	36	8			44
1932	37	15			52
1933	29	20			49
1934	52	17			69
1935	40	18			58
1936	49	8			57
1937	35	13			48
1938	54	13			67
1939	52	20			72
1940	55	14			69
1941	59	12			71
1942	78	13			91
1943	71	7			78
1944	81	11			92
1945	60	20		1	81
1946	19	14		20	53
1947	4	5		19	28
1948	11	14		13	38
1949	8	8		14	30
1950	3	7		9	19
1951		4		6	10
1952		4		6	10
1953		4		5	9
1954		2		1	3
1955		3		2	5
1956		2			2
1957		1		5	6
1958		2		4	6
1959		3			3
1960		2		1	3

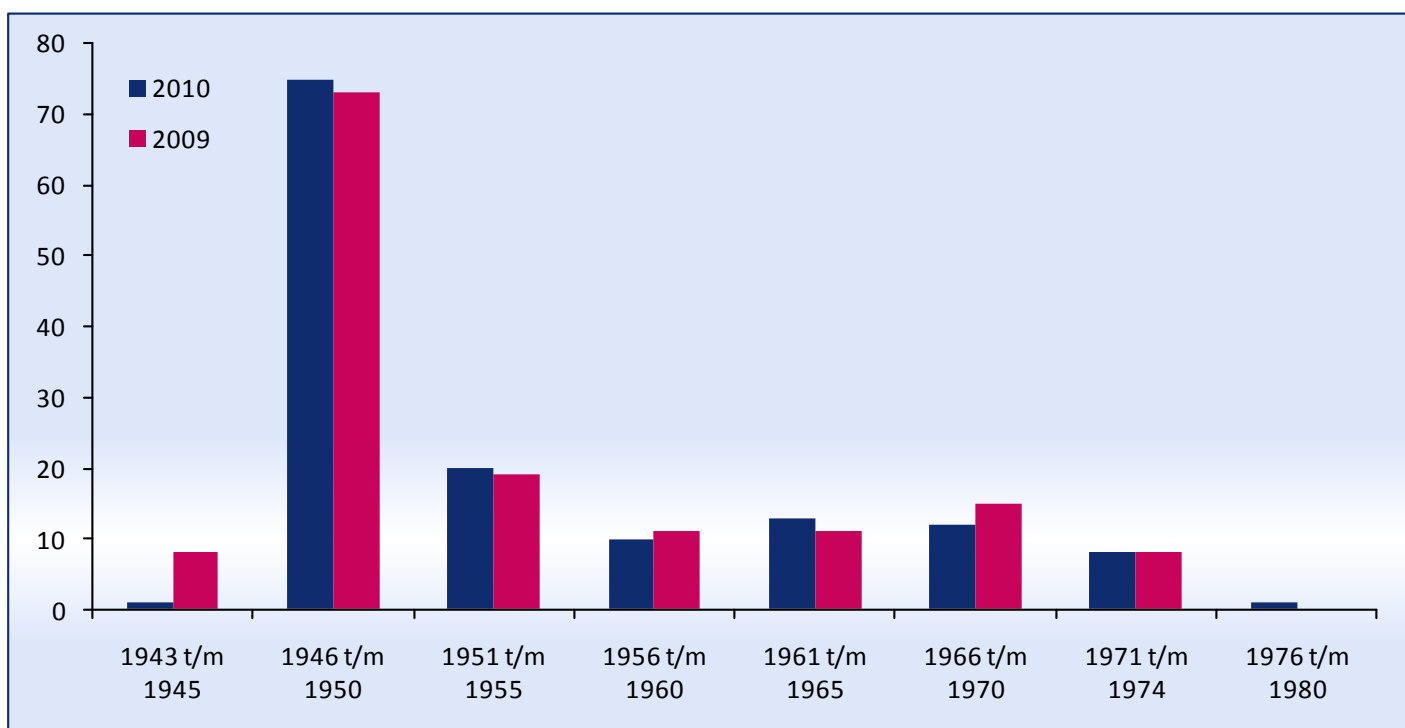
Geboortejaar	Ouderdoms- gepensioneerden	Nabestaanden	Wezen	Arbeids- ongeschikten*	Totaal
1961				4	4
1962				2	2
1963		1		3	4
1964		2		2	4
1965				2	2
1966		1		3	4
1967		2		1	3
1968				3	3
1969		1		3	4
1970				2	2
1971				3	3
1972		1		2	3
1973				2	2
1974				1	1
1975		1			1
1976		1			1
1977				1	1
1984			1		1
1985			4		4
1986			3		3
1987			7		7
1988			4		4
1989			1		1
1990			4		4
1992			2		2
1993			1		1
1994			1		1
1995			3		3
1996			1		1
1997			2		2
1998			2		2
2000			2		2
2002			1		1
2003			2		2
2004			1		1
2006			1		1
2008			1		1
Totaal	976	487	44	140	1647

* Betreft zowel geheel als gedeeltelijk arbeidsongeschikten.

Ouderdomsgepensioneerden en nabestaanden per 31 december 2010

Arbeidsongeschikten per ultimo 2010 en 2009

Verklarende woordenlijst

Het Notarieel Pensioenfonds communiceert met o.a. met beleggingsdeskundigen, actuarissen en accountants. De door hen gebruikte vaktermen en afkortingen zijn hieronder toegelicht.

ABTN

Actuariële en bedrijfstechnische nota.

Allocatie effect

Attributie effect waarmee de bijdrage van de beslissing om een bepaalde beleggingscategorie te over- dan wel onderwegen ten opzichte van de benchmark wordt gemeten.

Asset Liability Management (ALM)

Het afstemmen van de beleggingsmix op de verplichtingen. Dus de activa die ter dekking van de technische voorzieningen worden aangehouden, moeten zijn belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen (rentematching). De ALM-studie dient als input voor het beleggingsplan en kent de volgende aspecten:

- het in kaart brengen van de financiële stromen;
- de simulatie van toekomstige financiële posities;
- de samenhang met de economische omgeving;
- de vergelijking van beleidsvarianten.

De ALM-studie wordt sinds 1996 tenminste eenmaal per 2 jaar gehouden.

Asset-backed commercial paper

Door banken of andere financiële instellingen uitgegeven waardepapieren met een korte looptijd tussen de 90 en 180 dagen ter financiering van korte termijn met als onderpand bijvoorbeeld debiteurenportefeuille.

Attributie

Een methode waarmee we het verschil tussen het behaalde rendement en het rendement van de normportefeuille verklaren door het toe te wijzen aan de verschillende allocatie, selectie, interactie en valuta beslissingen.

Bear market

Periode van dalende koersen.

Beleggingsmix

De verdeling van beleggingen over verschillende beleggingscategorieën, zoals bijvoorbeeld: aandelen, onroerend goed en vastrentende waarden met een nadere onderverdeling in binnen- en buitenlandse beleggingen.

Bijzonder partnerpensioen

Pensioen voor de ex-partner van de overledene (NB het bijzonder partnerpensioen wordt in mindering gebracht op het partnerpensioen van de eventuele huidige partner).

Bruto risico

Risico dat inherent (los van aanwezige beheersing) samenhangt met de activiteiten en producten van het fonds.

CDC-regeling

Collectief Defined Contribution regeling – vaste premie regeling waarbij het risico bij het pensioenfonds ligt.

Compliance charter

De compliance charter is een document waarin de compliance-structuur van uw organisatie wordt vastgelegd. De compliance charter omvat alle activiteiten en voorwaarden, die nodig zijn om de compliance-doelstelling van een organisatie te kunnen realiseren. In de charter zijn alle (beleids)voornemens, taken en bevoegdheden aangaande compliance, interne regelgeving en voorlichtingsactiviteiten opgenomen. Ook de meest relevante wet- en regelgeving en de geconstateerde compliance-risico's en de mitigerende maatregelen die nodig zijn om deze te beheersen, staan hierin beschreven.

De compliance charter kan zowel door de interne als door de externe compliance officer worden gebruikt.

CDS (Credit Default Swap)

Is een overeenkomst tussen twee partijen waarbij het kredietrisico van een derde partij wordt overgedragen. Een Credit Default Swap kan worden gebruikt als verzekering van een portefeuille van obligaties. In het geval dat de uitgever van de obligatie het geleende bedrag niet kan terugbetalen (default), zal de Credit Default Swap dit verlies compenseren.

Stel dat een obligatie op een zeker bedrijf A een effectief rendement heeft van 10%. De obligatie is in bezit van B. B wil dat dit risico afdekken door het aangaan van een Credit Default Swap met een partij C. In deze overeenkomst wordt afgesproken dat B aan C een vast bedrag per jaar betaalt (fixed), bijvoorbeeld 5% van de hoofdsom. In het geval de obligatie default dient C echter aan de B de hoofdsom te vergoeden.

Credit spread

Verschil in yield tussen risicovrije beleggingen en beleggingen met kredietrisico. Voor het lopen van kredietrisico wordt een hogere yield gevraagd dan voor beleggingen met geen of weinig kredietrisico.

Custodian

Financiële partij die de effecten bewaart. Waar vroeger aandelen die verkocht werden werkelijk van hand tot hand gingen, is dat tegenwoordig niet meer het geval. De bank houdt giraal de effecten bij, legt alleen het aantal en de soort vast. De fysieke stukken zelf worden bij een aangewezen partij, de custodian, in bewaring gegeven.

Defined benefit-regeling

Pensioenregeling waarbij in tegenstelling tot de CDC-regeling het risico niet bij het pensioenfonds ligt.

Dekkingsgraad

De verhouding tussen enerzijds de contante waarde van de op dat moment geldende reglementaire pensioenaanspraken (= technische voorziening) en anderzijds het aanwezige vermogen (technische voorziening en eigen vermogen). Het gaat dus om de solvabiliteit.

De vereiste dekkingsgraad (of evenwichtsdekkingsgraad) hangt af van je asset allocatie (beleggingsmix) en de mate waarin je het renterisico afdekt.

Dekkingstekort

Hiervan is sprake indien de solvabiliteit onder de vereiste dekkingsgraad is gekomen. DNB eist dan een korte termijnherstelplan. Een lange termijnherstelplan is vereist indien er een reservetekort is.

Derivaat

Een financieel instrument (op of buiten beurs verhandeld) waarvan de koers direct afhangt ('afgeleid is van') de waarde van een of meer onderliggende waarden, bijvoorbeeld aandelenindexen, schuldpapier, goederenprijzen, andere afgeleide instrumenten, een andere overeengekomen prijsindex of regeling.

Duration

Maatstaf voor rentegevoeligheid van obligaties. Hoe langer de resterende looptijd, des te sterker obligatiekoersen reageren op een renteverandering en hoe hoger de duration.

Een duration van bijvoorbeeld 13,9 wil zeggen dat als alle rentestanden in de RTS van de nominale marktrente (op basis waarvan de technische voorziening is bepaald) met 1/10 procentpunt dalen, de verplichtingen met ongeveer $0,1 \times 13,9\%$ stijgen. De duration is afhankelijk van de hoogte van de rente. Hoe lager de rentestand, des te hoger de duration. Bovendien is de gevoeligheid vd duration voor de rentestand groter naar mate de rentestand lager is.

Duration gap

Bijvoorbeeld duration gap is 4 indien de duration van de verplichtingen 10 is en de duration van de beleggingen 6. Met interest swaps kan je de looptijd verlengen en de duration gap naar 0 brengen. Het renterisico is dan 0, als er althans geen renteschokken zijn.

Embedded option

Een optie dat een onafscheidelijk onderdeel uitmaakt van een ander instrument. Dit verschilt dus van een gewone optie, waarin dus apart gehandeld kan worden, los van de onderliggende zekerheid.

Evenwichtsdekkingsgraad

De evenwichtsdekkingsgraad wordt berekend door de som van de verplichtingen en de vereiste buffer te delen door de verplichtingen. Bij deze dekkingsgraad heeft het pensioenfonds precies voldoende vermogen ter dekking verplichtingen en de vereiste buffer, en dit is de dekkingsgraad vereist onder FTK.

Excassokosten

Kosten verbonden aan het uitkeren van het pensioen.

Fannie Mea TBA

Dit betreft hypothecair gedekte effecten welke worden gekocht uit een hypotheekpool tegen een vaste prijs op een datum in de toekomst.

Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode (FIRM)

Geïntegreerde methode voor de analyse van risico's bij alle typen instellingen die onder prudentieel toezicht van DNB vallen. FIRM wordt door de toezichthouders van DNB gebruikt.

Floating Rate Notes (FRN)

In de jaarrekening staat dit onder de obligaties gepresenteerd.

FTK (Financieel Toetsings Kader)

Besluit FTK maakt onderdeel uit van de Pensioenwet, sinds 1 januari 2007 van kracht.

FX Forward

Een FX Forward is een overeenkomst tussen twee partijen die buiten de gereguleerde beurzen om tot stand komt en waarbij een of meerdere prestaties afhankelijk zijn van koersbewegingen van onderliggende waarden.

FX option

Een FX option verschaft het recht om een bepaald bedrag van een vreemde valuta tegen een voorafgaande prijs gedurende een overeengekomen periode of op een welbepaalde datum te kopen of te verkopen.

Hedge accounting

Situatie waarin derivaten off balance worden gehouden en waardeveranderingen van derivaten worden verantwoord in de periode waarin ook de financiële gevolgen van de afgedekte risico's worden verantwoord, zodat een 'perfecte match' bestaat

Hedge Funds

Hedge funds proberen via een breed scala aan beleggingsstrategieën op relatief korte termijn hoge absolute rendementen te behalen. Deze absolute rendementen hoeven niet gerelateerd te zijn aan de standaard 'benchmarks' voor aandelen of vastrentende waarden.

Beleggingsstrategieën kunnen variëren van 'shorten' van overgewaardeerde aandelen (verkopen van een aandeel dat nog niet in bezit is, omdat er wordt uitgegaan van een koersdaling) tot inspelen op verwachte fluctuaties op de valutamarkten.

Interest Rate Swap (IRS)

De renteswap is een ruiltransactie die geschiedt op een internationale financiële markt, waarbij partijen de rentebetalingen gedurende de looptijd, of een deel van de looptijd, tegen elkaar ruilen. Na het verstrijken van deze tijd worden ze weer teruggenomen, zodat bijvoorbeeld het koersrisico wordt uitgesloten en beide partijen kunnen profiteren van een comparatief voordeel dat een van de partijen geniet. De koper van een renteswap koopt een renteswap om zich te beschermen tegen renterisico's. De koper kan zo kiezen om een lopende lening tegen een variabele rente niet om te zetten in een nieuwe lening, maar met de swap het renterisico af te dekken. De koper betaalt dan voor de looptijd van de swap een vast rentepercentage aan de verkoper, die zich weer verplicht de koper het variabele percentage terug te betalen (wat de koper dan gebruikt voor de rentebetaling op zijn originele lening). De hoofdsommen van de leningen worden bij een IRS niet uitgewisseld, die zijn alleen in theorie, in de berekeningen herkenbaar. Uitwisseling vindt uitsluitend plaats van de rentes.

Kortleven risico

Het risico van extra lasten van nabestaandenpensioenen vanwege relatief vroegtijdig overlijden van (gewezen) deelnemers.

Langleven risico

Deelnemer/verzekerde overlijdt later dan verwacht (kortleven en langleven risico samen wordt het verzekerings-technisch risico genoemd).

LDI

Liability Driven Investing – elimineren van het renterisico van de nominale pensioenfondsverplichtingen.

Mandaat vermogensbeheer

Beleggingsrichtlijnen of – instructie, bevat de beleggingstechnische afspraken over het beheer van het vermogen

Minimaal vereist Eigen Vermogen (MEV)

Het minimumbedrag van het bij wijze van buffer aangehouden eigen vermogen. In het Besluit van 18 december 2006 (algemene maatregel van bestuur inzake FTK) zijn nadere regels gesteld voor de bepaling van het minimaal vereist eigen vermogen. Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt in de regel ca. 5% van de technische voorziening (dus een dekkingsgraad van 105%).

Modified Duration

Een afgeleide van de duration is de modified duration: hierbij wordt de duration gedeeld door (1+yield to maturity). Een obligatie met een duration van 8 jaar heeft bij een rendement van 5% een modified duration van 7.6 jaar.

Het nut hiervan is dat hiermee (behoorlijk) exact berekend kan worden wat de effecten zijn van een verandering in de marktrente, en daarmee van het rendement van de lening. Indien de marktrente met 1%-punt stijgt, zal de koers van de obligatie dalen met de modified duration (7.6% in dit voorbeeld) maal de oorspronkelijke koers van de obligatie. Als de oorspronkelijke koers 105% was bij een rendement van 5%, zal de koers bij een marktrente van 6% dalen tot (bij benadering) $105\% - (7.6 \times 1.05) = 105\% - 7.98\% = 97.02\%$.

Als vuistregel kan worden aangehouden: stijgt of daalt de rente met 1%, dan fluctueert de waarde van de obligatie met 1% maal de duration.

Hoewel duration (en modified duration) plegen te worden uitgedrukt in jaren, is het theoretisch niet geheel juist om dit als een tijdsperiode te zien. Het is een gevoeligheidsindicator. De verhouding tussen de relatieve verandering van de koers, dK/K , en de yield verandering in %-punten, di . Dit kan worden aangetoond m.b.v. de wiskundige

differentiatie-techniek: $(dK/K)/di = (dK/di)/K$. Waarbij K de Contante Waarde (c.q. koers) voorstelt. De d is de wiskundige notatie voor een (ultrakleine) verandering.

Netto risico

Risico's zoals deze resteren bij inachtneming van de effecten van aanwezige beheersingsmaatregelen.

Optie

Het recht, maar niet de verplichting, om een effect gedurende een bepaalde periode of op een bepaalde datum tegen een bepaalde prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie).

Pensioenvermogen (of fondsvermogen)

Eigen vermogen + technische voorzieningen.

Private equity

Effecten van bedrijven die niet aan een beurs zijn genoteerd. De verkoop van private equity is aan strenge regels gebonden. Omdat een markt ontbreekt moet een belegger zelf een koper vinden als hij zijn aandeel in een dergelijk bedrijf wil verkopen. Het is dus een illiquide belegging.

Rente risico factor

De renterisico factor welke aangeeft met welke factor de verplichtingen wijzigen t.o.v. de vastrentende beleggingen, wordt berekend door de gemiddelde factor te nemen van een stijging en daling van 50 basispunten. Berekening conform DNB benadering.

Repo (repurchase agreement)

Contante aankoop (verkoop) van effecten gecombineerd met een gelijktijdig verkoop (aankoop) op termijn die met dezelfde partij wordt afgesloten.

Reservetekort

Het eigen vermogen is lager dan het vereist eigen vermogen, maar tenminste gelijk aan het minimaal vereiste vermogen. Dit reservetekort moet volgens een door DNB goed te keuren 'herstelplan reservetekort' in maximaal 15 jaar worden ingelopen.

Rentetermijnstructuur (RTS)

De rentetermijnstructuur, of yield curve, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een normale rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Als iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, eist hij normaliter een hogere vergoeding dan bij een lening over een korte termijn.

Op de horizontale as wordt de looptijd in jaren aangegeven, op de verticale as het rendement, meestal in de vorm van de yield to maturity.

Statement on Auditing Standards (SAS 70)

Een Amerikaanse auditingstandaard. Deze staat voor het documenteren van interne beheersingsmaatregelen, het auditen van deze maatregelen op toereikendheid en de werking van de maatregelen. In de type I-rapportage worden de getroffen beheersingsmaatregelen beschreven die zijn geïmplementeerd en waarmee de beheersingsdoelstellingen kunnen worden bereikt. De type II-rapportage heeft betrekking op een periode van minimaal zes maanden, waarin de beschreven beheersmaatregelen aanwezig waren om de beheersingsdoelstellingen doorlopend te bereiken.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de procentuele verhouding van de solvabiliteitstoets en wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de vereiste solvabiliteitsbuffer. De solvabiliteitsratio dient minimaal 100% te zijn, anders is er sprake van een reservetekort.

Stress tests

Slecht-weer-scenario's.

Swaption

Een swaption geeft aan de koper het recht (maar niet de verplichting) op een bepaald tijdstip of tijdens een bepaalde periode in de toekomst een interest rate swap contract af te sluiten in ruil voor de betaling van een premie.

Tracking error

Ook wel actief risico genaamd geeft de mate aan van afwijking tussen rendement portefeuille en benchmark.

Toereikendheidstoets (TRT)

Deze dient duidelijk te maken of de balanswaarde van de VVP toereikend is waarbij dient te worden uitgegaan van realistische verzekeringstechnische grondslagen en van een discontovoet op basis van de door DNB gehanteerde RTS.

Value at risk

Geeft aan het verwachte maximale verlies over een bepaalde horizon met een bepaalde zekerheid.

Valuta effect

Attributie effect waarmee de bijdrage van de beslissing om een bepaalde valuta te over- dan wel onderwezen ten opzichte van de benchmark gemeten wordt.

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Verzekeringstechnisch risico

Risico van negatieve verzekeringstechnische resultaten, zoals bijvoorbeeld het langlevensrisico. Dit risico is afhankelijk van de gemiddelde leeftijd (hoe lager de gemiddelde leeftijd, hoe hoger de onzekerheid), omvang van het fonds (hoe groter het fonds hoe lager de opslag) en pensioenregeling.

Vereist Eigen Vermogen (VEV)

In de nota Hoofdpijnen FTK wordt voor pensioenfondsen een vereist vermogen voorgeschreven. In de pensioenwet wordt de omvang van het vereist eigen vermogen nader ingevuld. In deze wet is opgenomen dat het vereist eigen vermogen zodanig moet worden vastgesteld dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het binnen een jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de technische voorzieningen. Voor een standaardpensioenfonds (waarbij onder andere wordt uitgegaan van belegging voor 50% in zakelijke waarden) komt deze norm neer op een vereist eigen vermogen van ongeveer 30% van de technische voorzieningen. De vereiste dekkinggraad dient dus ongeveer 130% te zijn. Naarmate een pensioenfonds meer risicovol belegd, zal het vereist eigen vermogen groter moeten zijn. Naarmate het minder risicovol belegt, kleiner. Voor een pensioenfonds met een ten opzichte van een standaardpensioenfonds relatief jong deelnemersbestand zal het vereist eigen vermogen lager mogen zijn dan wanneer het een relatief oud deelnemersbestand betreft. In een algemene maatregel van bestuur wordt nader bepaald hoe DNB toets of pensioenfondsen voldoen aan de eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen.

Volatiliteit

Mate van beweeglijkheid van de rendementen van een belegging.

Voorziening Verzekeringsverplichtingen – Rente Termijn Structuur (VVP RTS)

Dit is de voorziening pensioenverplichting: de marktwaarde van de verplichtingen contant gemaakt aan de hand van de door de DNB gepubliceerde markttrentes. De waardering tegen RTS is sinds 1 januari 2007, toen de FTK in werking trad. Daarvoor was de waardering van de voorziening tegen een vaste rekenrente van maximaal 4%.

Yield curve

Is hetzelfde als RTS.

Yield to maturity (YTM)

YTM is een methode voor de berekening van het rendement op een obligatie. Hierbij wordt verondersteld dat de houder van de obligatie deze tot aan de afloopdatum in bezit houdt, en dat hij de tussentijdse cashflows (de coupon) kan en zal herinvesteren tot die afloopdatum tegen diezelfde yield to maturity.

Beide veronderstellingen zijn vermoedelijk vrijwel onvermijdelijk, doch beleggers in obligaties dienen zich de mogelijke effecten te realiseren. Met name in een situatie van een hoge marktrente is het vaak niet realistisch om te veronderstellen dat de coupons gedurende de gehele looptijd zullen kunnen worden herbelegd tegen die hoge rente: de marktrente zou intussen immers zeer wel gedaald kunnen zijn. Dit verschijnsel wordt aangeduid als 'yield illusion'. (Tevens kan, bij een situatie van een gelijkblijvende rente en een normale yieldcurve, gewezen worden op de omstandigheid dat herbelegging van de coupons plaatsvindt voor een steeds kortere periode, en daarmee tegen een steeds lager rendement.)

Met de hierboven genoemde kanttekeningen, is YTM een goede methode om verschillende obligaties op hun relatieve merites te beoordelen. Hierbij wordt opgemerkt dat YTM slechts één van de factoren is die daarbij een rol speelt.

Indien wordt gesproken over "het rendement" op een obligatie, zonder dat gerefereerd wordt aan een bepaalde tijdsperiode, dan wordt meestal de yield to maturity bedoeld. Indien wel gesproken wordt over het rendement over een bepaalde periode, zal meestal de total return bedoeld worden.

De berekening vindt door een iteratief proces plaats, waarbij die discountfactor wordt gezocht waarbij de contante waarde van alle ontvangsten gelijk is aan de gewenste prijs (koerswaarde plus opgelopen rente). Uiteraard gebeurt dit niet handmatig.

Zakelijke waarden

Verzamelnaam voor beleggingen in aandelen en beleggingen in onroerend goed. Deze beleggingen worden ook wel aangeduid als risicodragend.